Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. № 192 (6. 681) 1988 йил 24 август, чоршанба Баҳоси 3 тийин

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

⊙ СССР Министрлар Совети «Аҳолига пулли хизмат кўрсатиш соҳасини тубдан қайта қуришга доир тадбирлар тўғрисида» қарор қабул қилди. Мазкур қарорнинг лойиҳаси КПСС Марказий Комитетининг июль (1988 йил) Пленумида маъқулланган эди. Қарорнинг баёни бугун тонгги газеталарда эълон қилинган.

⊙ «Янги ҳосил пахтасининг дастлабки тонналари область пахта тозалаш пунктларига топширилди», — деб хабар беради «Правда» газетасининг мухбири П. Волков Андижондан.

⊙ «Правда» газетасининг учинчи саҳифасида «Демократияга ўрганамиз» рубрикаси остида берилган «Миш-мишлар тўфонида қолган уй» сарлавҳали мақолада ошкоралик, социал адолат принциплари қандай қилиб қарор топгани ҳақида ҳикоя қилинади.

⊙ Душанба куни Москва шаҳар ижроия комитети Ички ишлар бош бошқармасида совет журналистлари учун навбатдаги матбуот конференцияси бўлиб ўтди. Бунга Москва шаҳар Совети ижроия комитети тақиқлаганига қарамай, ўзини демократик союз деб атаётган бир группа кишиларнинг митинг ўтказмоқчи бўлиб урингагликлари сабаб бўлди. «Правда» газетасининг «Митинг тақиқланган эди» сарлавҳали мақоласида ана шу факт ҳақида фикр юритилади.

Сўнгги соатда

ТАСС ХАБАРЛАРИ ВА МАРКАЗИЙ МАТБУОТ САҲИФАЛАРИДАН

⊙ ЛУСАКА. Замбия Республикасининг президенти Кеннет Каунда бу йил бўлажак умумхалқ сайловлари муносабати билан мамлакат Миллий йиғини (парламенти) тарқатиб юборилганлигини эълон қилди.

Замбияликлар қонун чиқарувчи олий орган депутатлари билан бир қаторда навбатдаги беш йиллик муддатга мамлакат президентини ҳам сайлашлари керак. Ана шу лавозимга ягона номзод этиб, Миллий мустақиллик бирлашган партияси (ЮНИП) томонидан давлатнинг ҳозирги раҳбари К. Каунда кўрсатилган. ЮНИП — мамлакатнинг ҳукмрон ва ягона партиясидир.

⊙ ЮПИ агентлиги Порто-Пренсанинг коммерция радиостанцияларидан бирининг ахборотига асосланиб полиция билан Гаитидаги энг йирик деҳқонлар ташкилоти вакиллари ўртасида тўқнашув бўлганлигини хабар қилади. Тўқнашув пойтахтдан саккиз-ўн километр масофадаги Абриот қишлоғида, полициячилар деҳқонларнинг доимий йиғилишлари ўтказиладиган жойни вайрон қилганликларидан кейин келиб чиққан. Тўқнашувлар натижасида икки полициячи шикастланган. Ташкилотнинг саккиз нафар фаол аъзоси ушланган.

⊙ Перуда ҳукуматга қарши қуролланган бўлинмаларининг активлашиб бораётганлиги кузатилаяпти, деб қайд этади Рейтер агентлигининг мухбири ўз телеграммасида.

Жумладан душанба куни улар Аякучо вилоятидаги бир қатор аҳоли пунктларига ҳужум қилишган. Натижада тинч аҳолидан 16 киши ҳалок бўлган. Қўзғолончилар 30 нафар болани гаровга олишган. Расмий маълумотларга қараганда, 1980 йилдан бери ўтган давр мобайнида ҳаммаси бўлиб Перуда 15 мингдан зиёд киши ҳалок бўлган.

⊙ Рейтер агентлигининг хабар қилишига қараганда, Франциянинг жанубидаги Коломбье-ан-Брионне деган ерда XVII асрнинг уч мусаввири — ака-ука Ленenлардан бирининг картинаси топилган.

Мазкур асар маҳаллий черковлардан бирида рассомнинг ўзига хос услубига эътибор берган санъатшунос томонидан аниқланган. Картина расман Матьё мўйқаламига мансуб деб топилганига қарамай, унинг муаллифини аниқлаш жуда мушкул — ака-укаларнинг ҳаммаси бир хил усулда расм чизишар, ҳеч қачон ўз асарларининг тагига имзо чекишмас эди. Картинани маҳаллий музей 300 минг франкка сотиб олган.

⊙ Рейтер агентлигининг маълум қилишига қараганда Хьюстондаги Аэронавтика ва космик фазони татқиқ этиш миллий бошқармаси штаб-квартирасидан хабар қилишларича, Американинг кўп маротаба фойдаланилувчи «Шаттл» космик кемасининг парвозлари сентябрь ойининг охирларида тикланади.

⊙ Сальвадорда олти нафар қуролланган никарагуалик контраслар Никарагуа элчихонаси биносини босиб олди, деб хабар беради Рейтер агентлиги. Маъмурлар улар билан музокаралар олиб боришяпти.

⊙ ДЕҲЛИ. Ҳиндистон шимолидаги Жамму ва Кашмир штатининг маъмурий маркази Сринагар шаҳрида яна комендантлик соати жорий этилди. мусулмонларнинг икки мазҳаби ўртасида чиққан оммавий тўқнашув чоғида бир киши ҳалок бўлиб, ўнлаб кишилар жароҳатлангандан кейин маъмурлар ана шу чорани кўришга мажбур бўлдилар, деб хабар қилади ПТИ агентлиги. Тартибсизликка қарши курашда полиция кўздан ёш оқизувчи газдан фойдаланди.

Ҳозирги пайтда Сринагардаги вазиятни маъмурлар контроль қилиб турибди. Комендантлик соатининг жорий этилиши — эҳтиёт чораси холос, деди маҳаллий маъмурият вакили.

КПСС Марказий Комитетида

КПСС Марказий Комитети СССР давлат мукофотлари билан тақдирлаш тартибини такомиллаштириш тўғрисидаги масала юзасидан қарор қабул қилди. Қарорда мамлакатдаги мавжуд СССР давлат мукофотлари системаси хўжалик, социал, маданий қурилишдаги, социалистик Ватанни ҳимоя қилишдаги алоҳида ютуқлари учун ҳамда давлат ва жамоат олдидаги бошқа хизматлари учун меҳнаткашларни маънавий рағбатлантиришнинг муҳим воситаси бўлиб хизмат қилаётганлиги таъкидланади. СССР орден ва медаллари билан тақдирланган, СССР фахрий унвонларига сазовор бўлган юз минглаб кишилар меҳнат жасорати, фидокорлик ва гражданлик бурчига садоқатнинг, Ватан манфаатлари йўлида хизмат қилишнинг намунасидир.

Шу билан бирга СССР давлат мукофотлари билан тақдирлашнинг таркиб топган практикаси жамиятни демократиялаш жараёнига мос келмайди, гражданларнинг меҳнат ҳамда ижтимоий-сиёсий активлигини ривожлантиришни етарли даражада рағбатлантирмайди. Беш йиллик якунларига мувофиқ ва бошқа сабабларга кўра оммавий равишда мукофотлаш муносабати билан давлат мукофотининг обрўси тушиб кетди, орден ва медалларга тақдим этиш жараёни расмиятчиликка айлантириб юборилди. Кўпинча юқоридан берилган разнарядкадан фойдаланилди, меҳнат коллективларининг фикри етарли ҳисобга олинмади. Конкрет хизматлар учун эмас, балки юбилей муносабати билан тез-тез мукофотлар берилди. Жамоат ташкилотларининг, меҳнат коллективларининг, меҳнаткашларнинг марказий ва маҳаллий органларга мурожаатларида, матбуотда эълон қилинган мақолаларида ана шу камчиликлар ҳақли равишда кўрсатиб ўтилмоқда.

КПСС Марказий Комитети меҳнаткашларнинг СССР давлат мукофотлари билан тақдирлаш практикасини жиддий равишда ўзгартиришга қаратилган таклифларини қўллаб-қувватлади. КПСС Марказий Комитети СССР Олий Совети Президиуми томонидан қабул қилинган СССР давлат мукофотлари билан тақдирлаш тартибини такомиллаштириш чораларини маъқуллади.

Иттифоқдош республикалар Компартияларининг Марказий Комитетларига, ўлка, область, округ, шаҳар, район партия комитетларига, бошланғич партия ташкилотларига давлат мукофотлари билан тақдирлашга тақдим этиш асосан меҳнат коллективларининг ташаббуси билан социал адолат принципларига мувофиқ равишда, жамоатчилик фикрига таяниб ошкора ўтказилишига эришиш таклиф қилинди. Бунда мукофотланувчиларга қатъий равишда яккама-якка ёндашишни таъминлаш, уларнинг шахсий хизматлари ва ютуқларини ҳар томонлама ҳисобга олиш лозим. Меҳнат коллективлари йиғилишларида ҳамда меҳнат коллективлари кенгашларининг мажлисларида ана шу масалаларнинг муҳокама қилиниши принципиал ва рўй-рост тус олиши, ноҳақ тақдим этиш ҳоллари, шошма-шошарлик ва кампаниячилик элементлари истисно қилиниши муҳимдир.

Давлат мукофотига ишлаб чиқаришда, фан, техника ва маданиятнинг турли соҳаларида, маориф, соғлиқни сақлаш, аҳолига хизмат кўрсатиш соҳасида ғоят катта ютуқларга эришган, давлат ва жамоат фаолиятида ўзини фаол кўрсатган, Ватан топшириқларини бажариш, жамоат тартибини сақлаш чоғида мардлик ва жасорат кўрсатган, ўзининг бутун меҳнати билан одамларнинг ҳурмат ва эътиборини қозонган кишиларгина тақдим этилиши мумкин.

Белгиланган чораларнинг амалга оширилиши юксак унумли, ҳалол меҳнатни рағбатлантиришга, одамларнинг ташаббускорлиги ва ижодкорлигини ривожлантиришга, уларнинг умумхалқ ишига қўшадиган шахсий ҳиссаларини кўпайтиришга кўмаклашиши лозим.

Республикалар, ўлкалар, областлар, округлар, шаҳарлар ва бошқа аҳоли пунктларининг, шунингдек меҳнат коллективларининг шонли саналари нишонланадиган ҳолларда табриклаш, қутлаш, тақдирлашнинг хилма-хил формаларидан кенгроқ фойдаланиш, ҳурмат бажо келтиришнинг бошқа усулларидан фойдаланиш, бу ишга кенг жамоатчиликни, оммавий ахборот воситаларини жалб қилиш лозим.

Қарорда корхоналар, ташкилотлар, муассасалар раҳбарларини, партия, совет, комсомол ходимларини, жамоат ташкилотлари органларининг раҳбар ходимларини давлат мукофотлари билан тақдирлаш устидан, шунингдек Совет Иттифоқи Қаҳрамони ёки Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони беришга тавсия этиш, Ленин ордени ва Октябрь Революцияси ордени билан мукофотлашга тақдим этиш устидан партия комитетлари контролини кучайтириш чоралари белгилаб берилди.

Партия, совет, хўжалик, касаба союз ва комсомол органларининг мукофотланганлар эришган ютуқлар ва уларнинг хизматларини пропаганда қилишни, уларнинг илғор тажрибасини оммалаштиришни яхшилаш ишлари катта аҳамиятга эга эканлиги таъкидланди.

ЗАМОНДОШИМИЗ

ИШЧИНИНГ ОРЗУСИ

Инсон орзу билан тирик, дейдилар. Ҳар бир кишининг ҳам каттами-кичикми — ўз олдига қўйган мақсади бўлади. Аҳмаднинг орзуси хаёлий эмас, жуда ҳаётий орзу эди: қачондир мен ҳам кўпларга ўхшаб ҳалол меҳнатим билан эл оғзига тушармиканман, дерди.

Яхши ният — ярим мол, деганларидек, бугун Аҳмад Мирсодиқов ана шу орзуга эришди. Уни Тошкентдаги мебель ремонти ишлаб чиқариш бирлашмаси ўнинчи цехида ҳамма: «Мақтовга сазовор йигит» демоқда.

Аҳмад Мирсодиқов — кўнгилли халқ дружинаси аъзоси. У ёшларга хос жўшқинлик, ташаббускорлик билан меҳнат қилмоқда. Ҳамкасб дўстлари унинг ана шу фазилатларига ҳавас қилади. Энг муҳими, у бугун нормани учма-уч бажарсам бўлди, гап тегмаса шунинг ўзи етарли, демайди. Балки иштиёқ билан ишлайди. Иш сифати ҳам шунинг учун кўнгилдагидек бўляпти.

Аҳмад корхона ташкил этилгандан бери шу ерда ишлаб бой тажриба орттиргандир-да, шунинг учун коллектив ҳурматига сазовор бўлган, дерсиз. Ҳа, унинг бу ерда ишлаётганига ўн икки йил бўляпти. Ўрта мактабни битириб шу ерга келган эди. Қаранг-а, ўн икки йил. Аммо Аҳмад кун ўтса бўлди қабилида ишлашни жуда ёмон кўради. Шу сабабли бу йиллар ичида у ўзини меҳнатда кўрсата олди. Ҳозир кунига планни мунтазам ошириб адо этяпти, сифатга катта эътибор беряпти, ахир у аҳоли диди ва талабига мос бўлиши лозим-да.

Шогирдлари З. Зайнутдинов, Р. Зокиров, М. Тўхтаев Аҳмад Мирсодиқовдан мамнун эканликларини яширмадилар. Агар ҳамма унга ўхшаб ҳалол ва фидокорона ишласа, коллектив ҳар қандай вазифани бажаришга қодир бўлади, дейишади.

Аҳмад ишга янги келган кезларда устози Олим Турғунов унинг кўзлари чақнашидан келгусида дурустгина ишчи етишиб чиқишини ҳис этганди. Ҳозир ҳам у ўз шогирдининг саъе-ҳаракатидан хурсанд.

Шу кунларда коллектив ўртасида меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, иш унуми ва маҳсулот сифатини ошириш бўйича бир қатор янги тадбирлар кўрилмоқдаки, бунда энг яхши ишчилар қаторида Аҳмад Мирсодиқов ҳам фаоллик кўрсатяпти.

Ҳ. ИКРОМОВ.

⊙ СУРАТДА: Аҳмад Мирсодиқов.

М. Нуриддинов фотоси.

В. П. НИКОНОВНИНГ ЎЗБЕКИСТОНДА БЎЛИШИ

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари В. П. Никонов Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турибди. Республикада бўлган чоғида у Фарғона, Самарқанд, Тошкент областларининг бир қанча колхозлари, совхозлари, агросаноат корхоналарида бўлди.

Республика меҳнаткашлари билан бўлган суҳбатлар чоғида коммунистлар, барча совет кишилари XIX Бутуниттифоқ партия конференцияси йўл-йўриқларини, партия Марказий Комитетининг 1988 йил июль Пленуми қарорларини амалга оширишга ғайрат-шижоат билан, амалий тарзда киришганликлари таъкидланди. Бу йўл-йўриқ ва қарорларнинг бажарилиши одамларни фидокорлик билан, топширилган иш учун масъулиятни ҳис этиб ишлашга рағбатлантиришига эришиш лозим.

В. П. Никонов Қува районидаги «Коммунизм» ва Тошлоқ районидаги «Фарғона» колхозларининг пахта далаларида бўлди, деҳқонлар билан суҳбатлашди, экинларнинг ривожи, йиғим-теримга тайёргарликнинг боришини сўраб суриштирди. Ҳосилни сақлаб қолишнинг биологик усулларини жорий этишга, пахта толасининг сифатини ошириш масалаларига алоҳида эътибор берилди. Тошлоқ районидаги «Ленинград» колхози марказий қўрғонида колхозчилар билан бўлган суҳбат чоғида область қишлоқларида уй-жой программасини амалга ошириш масалалари тилга олинди.

КПСС Марказий Комитети секретари Қувадаги анор етиштиришга ихтисослашган «Анор» совхози иши билан танишди, область марказидаги колхоз бозорига борди, қишлоқ хўжалик маҳсулотининг нарх-навоси билан қизиқди.

В. П. Никонов Марғилон шойи комбинатига борди, ушбу корхона цехларида ишчилар билан суҳбатлашди.

КПСС Марказий Комитети секретари Каттақўрғон районидаги пудрат усулида ишлаётган чорвачилик комплексининг иши билан батафсил танишди. Механизация кенг жорий этилганлиги, мустаҳкам озуқа базаси вужудга келтирилганлиги туфайли мазкур корхонада гўштнинг таннархи арзонга тушмоқда, новвослар 545 килограммгача семиртирилганидан кейин сўйишга топширилмоқда.

В. П. Никонов комплекс меҳнаткашлари билан суҳбат вақтида меҳнатнинг янги прогрессив формалари, жумладан ижара пудратини жорий этиш масалалари, қишлоқларни социал-маиший жиҳатдан қайта қуриш, кооператив ҳаракатни ривожлантириш муаммолари билан қизиқди.

КПСС Марказий Комитети секретари Оқдарё районидаги «Оқдарё» совхози ва Иштихон районидаги Энгельс номли колхозда бўлди, коллектив пудрат усулида ишлаётган звенолар иши билан, пахта етиштиришни ташкил этиш, хўжаликлар экономикасини ривожлантириш билан танишди. Ўзбекистон агросаноат комплексида яратилган ишлаб чиқариш потенциалидан олинаётган самарани ошириш зарурлиги таъкидланди.

В. П. Никонов Тошкент областидаги «Пахта» совхозида ғўза чаноқларидан пектин ишлаб чиқарадиган линия билан танишди. Ўрта Осиё регионн шароитида маккажўхори етиштириш жаҳон тажрибасидан фойдаланишга эътибор қаратилди. Тошкент районидаги К. Маркс номли колхозда у совитиш камераси билан жиҳозланган ва икки минг тонна маҳсулот сақлашга мўлжалланган сабзавот-мева омборини, хўжалик эҳтиёжлари учун сув иситиб берадиган гелиоқурилмани кўздан кечирди, колхозчиларнинг меҳнат ва турмуш шароитлари билан қизиқди.

В. П. Никоновнинг республика бўйлаб сафари чоғида унга Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Р. Н. Нишонов, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси F. Ҳ. Қодиров ҳамроҳ бўлдилар.

(ЎзТАГ).

СССР Олий Совети Президиумининг қарори

СССР давлат мукофотлари билан тақдирлаш тартибини такомиллаштириш тўғрисида

Совет жамияти турмушининг ҳамма соҳаларини ҳар томонлама янгилаш шароитида қайта қуриш, мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштириш, жамиятнинг маънавий турмушини бойитиш, Ватаннинг мудофаа қобилиятини, унинг халқаро позицияларини мустаҳкамлаш ишига қўшган ғоят катта шахсий ҳиссаси учун совет кишиларини маънавий рағбатлантириш, бунда ўз меҳнат ва ижтимоий бурчини фидокорлик билан бажараётган гражданларнинг хизмати умумхалқ томонидан эътироф этилишининг ифодаси сифатида давлат мукофотларининг ролини ошириш катта аҳамиятга эга бўлади. Шу муносабат билан СССР давлат мукофотлари билан тақдирлаш тартибини яхшилаш, бу мукофотларнинг нуфузини ошириш зарурати вужудга келмоқда. Давлат мукофотлари билан рағбатлантириш социал адолат принциплари, ошкоралик негизида, меҳнат коллективларининг фаол иштироки билан, чинакам демократия шароитида амалга оширилиши керак.

СССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

1. СССР давлат мукофотлари билан тақдирлашга ишлаб чиқариш, фан, халқ маорифи, соғлиқни сақлаш, маданият, фаолиятнинг бошқа соҳаларидаги айрим ходимлар, меҳнаткашлар группалари мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантириш ва маданий қурилиш вазифаларини ҳал этишдаги конкрет юксак ютуқлари учун мукофотланувчиларнинг шахсий хизматларини ҳисобга олган ҳолда тақдим этилсин. Бундан буён оммавий тарзда, жумладан беш йиллик якунларига кўра мукофот берилмасин.

Ҳар бир меҳнат коллективи СССР давлат мукофотлари билан тақдирлаш тўғрисида мустақил равишда илтимос қилиш ҳуқуқига эгадир.

СССР давлат мукофотларига тақдим этиш партия, совет, касаба союз, комсомол органларининг, бошқа жамоат ташкилотлари органларининг, министрликлар, давлат комитетлари, идораларнинг ташаббуси билан амалга оширилиши мумкин.

Мукофотлар учун номзодлар меҳнат коллективи йиғилишида ёки унинг кенгашида кўриб чиқилади, бу ҳақда мукофот варақасига ёзиб қўйилади. Мукофотлаш тўғрисидаги тавсиянома рад этилган тақдирда, бундай қарорнинг сабаблари меҳнат коллективига тегишли орган томонидан тушунтириб берилади.

2. Мукофотлаш учун номзодларни танлаш чоғида мукофотнинг тақдирланувчининг ҳақиқий хизматларига мос келиши принципига амал қилинсин. Белгилаб қўйилсинки, меҳнатдаги хизматлари учун Ленин ва Октябрь Революцияси орденлари билан мукофотлашга одатда илгари бошқа орден билан тақдирланган кишиларгина тақдим этилиши мумкин. Ленин ордени билан мукофотлашга иккинчи марта тақдим этишга йўл қўйилмайди, ўрнак кўрсатган кишилар Совет Иттифоқи Қаҳрамони ёки Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони билан тақдирланган ҳоллар бундан мустасно. Октябрь Революцияси ордени билан мукофотлашга ҳам такрорий тақдим этилмайди. Даражаси бўлган орден ва медаллардан ташқари бошқа бир номдаги орденлар ва медаллар билан мукофотлашга камдан-кам ҳоллардагина йўл қўйилади. Орден ёки медалга навбатдаги тақдим қоида сифатида СССР давлат мукофоти билан олдинги тақдирлашдан кейин камида беш йил ўтгач мумкин бўлади. СССР гражданлари гражданлик ва ҳарбий бурчини бажариш чоғида кўрсатган мардлиги ва жасорати учун олдин қачон мукофотланганидан қатъи назар навбатдаги мукофотга тақдим этилиши мумкин.

Совет гражданлари меҳнат фаолияти даврида уларнинг юбилейлари муносабати билан СССР давлат мукофотлари билан тақдирланмайдилар.

3. Совет Иттифоқи Қаҳрамонлари ва Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари тегишли «Олтин Юлдуз» медали ҳамда «Ўроқ ва Болға» олтин медали билан такрорий равишда мукофотланмайдилар. Айни бир вақтда Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ҳам бўлган Совет Иттифоқи Қаҳрамонларига давлат органлари ва жамоат ташкилотларининг илтимосномасига мувофиқ уларнинг бронза бюстлари ўрнатилиши мумкин. Қаҳрамонлар ҳаётлиги чоғида бронза бюстлари ўрнатилмайди.

4. «Ҳурмат Белгиси» ордени бундан буён Ҳурмат ордени деб юритилсин.

Одамларнинг ҳаётини сақлаб қолиш, жамоат тартибини ва социалистик мулкни қўриқлаш чоғида, жиноятчиликка, табиий офатларга қарши курашда ва бошқа фавқулодда вазиятларда мардлик ва жасорат кўрсатган гражданларни мукофотлаш учун «Шахсан мардлик кўрсатганлик учун» ордени таъсис этилсин. СССР Ички ишлар министрлиги, СССР Юстиция министрлиги бошқа манфаатдор ташкилотлар иштирокида бир ой ичида «Шахсан мардлик кўрсатганлик учун» ордени статути ва унинг тасвири лойиҳасини ишлаб чиқсин ва тақдим этсин.

5. Меҳнат фаолияти соҳасида етакчи касб ходимларининг жуда катта ютуқлари ва юксак маҳоратини рағбатлантириш мақсадида қуйидаги СССР фахрий унвонлари бўлиши мақсадга мувофиқ деб ҳисоблансин:

«СССР халқ ўқитувчиси»,
«СССР халқ врачи»,
«СССР халқ артисти»,
«СССР халқ рассоми»,
«СССР халқ архитектори»,
«СССР космонавт-учувчиси»,
«СССРда хизмат кўрсатган саноат ходими»,
«СССРда хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалик ходими»,
«СССРда хизмат кўрсатган қурувчи»,
«СССРда хизмат кўрсатган транспорт ходими»,

(Давоми иккинчи бетда).

Тошкент шаҳар Советининг бўлажак VI сессияси олдидан

Яхши шароитларда самаралироқ даволаш учун

Алло, редакциями?

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг «1986—1990 йилларга ва истиқболдаги 2000 йилгача мўлжалланган «Саломатлик» комплекс программасини амалга ошириш юзасидан Тошкент шаҳар халқ депутатлари Советларининг вазифалари тўғрисида»ги тезислари хусусида газетхонлар билан телефон алоқаси дастлабки дақиқаларданоқ конкрет ва амалий тус олди. Тошкентликлар соғлиқни сақлаш соҳасида ҳали ҳам сақланиб турган салбий ҳодисалардан ранжиётганликларини айтибгина қолмай, кўпроқ шаҳар соғлиқни сақлаш хизматини такомиллаштириш, поликлиника, стационарларини янада оқилона жойлаштириш, ихтисослаштирилган марказлар ташкил этиш, касалхоналарни энг янги аппаратлар ва техника билан таъминлаш юзасидан таклифлар киритдилар.

Бевосита телефон орқали мулоқотда иштирок этган Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг секретари Валентина Федоровна Манастирецкая, шаҳар план комиссиясининг раиси Қудрат Абдуллаевич Солиҳов, соғлиқни сақлаш Бош бошқармасининг бошлиғи Владимир Павлович Русинов, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети капитал қурилиш Бош бошқармаси бошлиғи вазифасини бажарувчи Александр Константинович Журавлев, шаҳар дорихоналар бошқармасининг бошлиғи Алихон Зиёвиддинович Мўминов уларнинг саволларига жавоб беришга зўрға улгурар эдилар.

Тошкентликлар соғлиқни сақлаш хизмати қандай бўлишини истайдилар? Сўзсиз равишда шаҳарликларнинг эҳтиёжларига сезгирлик билан муносабатда бўладиган, диагностика ва даволашнинг энг янги методларини қўллаб оғир дақиқаларда юксак малака билан ёрдам бера оладиган, энг муҳими эса ўйлаб иш тутадиган меҳрибон врачлар бўлишини истайдилар. В. Слепкова онаси К. С. Мирошниченкога тез ёрдам машинасини чақирганда унинг онаси миокард инфаркти бўлганлигини аниқлай олмади, малакали медицина ёрдами кўрсатмади. Ана шундай инфактни колит касаллигидан ажрата олмайдиган врачлар бўлишини тошкентликлар истамайдилар.

В. П. Русинов. Ҳақиқатан ҳам бемор К. С. Мирошниченкога тиббий ёрдам бериш чоғида тез ёрдам врачи М. М. Юсупова тактик хатога йўл қўйган ва врач этикасини бузган. Беморга қўполлик билан касалхонага ётишни таклиф қилган, интенсив терапия бригадасининг чақирилишини назорат қилмай бошқа беморни кўриш учун жўнаб кетган. 5-кичик станциянинг врачи М. М. Юсупова беморга хизмат қилиш чоғида хатога йўл қўйгани учун интизомий жазо олди. Биз бундай ҳолларга қарши актив кураш олиб боряпмиз. Медицина кадрларини танлашга эътибор беришга ҳаракат қиляпмиз. Бу эса тиббий ёрдам юксак сифатли бўлишининг гаровидир. Лекин айрим врачларда шафқат етишмайди, акс ҳолда мактабда 45 йил ишлаган М. Петрова 13-шаҳар касалхонасининг врачи Юсуповни беморларга меҳр-шафқат йўқлигида айблаб шикоят қилмаган бўларди. Бинобарин бизнинг асосий вазифамиз — медицина муассасалари ишини ташкил этишни янада такомиллаштиришдан, медицина ходимлари малакасини ошириш юзасидан мунтазам иш олиб боришдан, даволаш-профилактика муассасаларини замонавий ультра товуш лазер, компьютер, диагностика ва даволаш аппаратлари билан, шунингдек беморларга қарашда керак бўладиган оддий буюмлар билан жиҳозлашдан иборат. Газетхонлар М. Фазиор, Л. Авдееваларнинг телефон қилиши бундай жиҳозлар нақадар зарурлигидан далолат беради. Уларнинг лазер нури ёрдамида ўт пуфагидаги тошни йўқ қилиб ташлаш мумкинми, бизда ҳозир иммунал терапия методи қўлланиляптими, деган саволларига бугун салбий жавоб қайтаришга мажбур бўлдим.

(Давоми 3-бетда).

СССР ДАВЛАТ МУКОФОТЛАРИ БИЛАН ТАҚДИРЛАШ ТАРТИБИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ТЎҒРИСИДА

(Давоми. Боши биринчи бетда).

«СССРда хизмат кўрсатган алоқа ходими»,

«СССРда хизмат кўрсатган ихтирочи»,

«СССРда хизмат кўрсатган синовчи-учувчи»,

«СССРда хизмат кўрсатган синовчи-штурман»,

«СССР Қуролли Кучларининг хизмат кўрсатган мутахассиси».

СССР Юстиция министрлиги манфаатдор ташкилотлар билан биргаликда 1988 йил 1 октябрга қадар СССР Олий Совети Президиумига «СССРда хизмат кўрсатган саноат ходими», «СССРда хизмат кўрсатган қурувчи», «СССРда хизмат кўрсатган транспорт ходими», «СССРда хизмат кўрсатган алоқа ходими», «СССР Қуролли Кучларининг хизмат кўрсатган мутахассиси» фахрий унвонлари тўғрисидаги низом лойиҳаларини, 1989 йил 1 январга қадар СССР давлат мукофотлари тўғрисидаги қонунларни мазкур қарорга мувофиқлаштириш ҳамда СССР орденлари статуслари, СССР медаллари ва фахрий унвонлари тўғрисидаги низомларга ўзгартиш киритиш тўғрисидаги таклифларни тақдим этсин, бунда мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантиришни жадаллаштириш, ижтимоий ҳаётининг ҳамма соҳаларини қайта қуриш, мукофотларга тавсия қилиш жараёнини янада демократиялаш вазифаларини ҳисобга олиб, мукофотлаш асосларини аниқлаш кўзда тутилсин.

СССР Юстиция министрлигига, СССР Меҳнат ва социал масалалар давлат комитетига, СССР Соғлиқни сақлаш министрлигига, СССР Халқ таълими давлат комитетига, СССР Фанлар академиясига, Совет хотин-қизлари комитетига бошқа манфаатдор министрликлар ва идоралар билан биргаликда кўп болали оналарни мукофотлаш, уларнинг болаларни тарбиялаш ва оилани мустаҳкамлашдаги иштирокини ҳисобга олган ҳолда амалга оширилиши лозимлигини кўзда тутиб, 1989 йил 1 январга қадар кўп болалилик учун СССР давлат мукофотлари билан маънавий рағбатлантиришни такомиллаштиришга доир тадбирларни ишлаб чиқиш ва тақдим этиш топширилди.

6. Меҳнаткашларни СССР давлат мукофотлари билан тақдирлашга тавсияномалар:

умумиттифоқ ва иттифоқ — республика министрликлари, давлат комитетлари, СССР идоралари системасига кирувчи корхоналар, бирлашмалар, муассасалар, ташкилотлар ходимларига — тегишли касаба союз Марказий Комитетлари билан биргаликда СССР министрликлари, давлат комитетлари, идоралари томонидан;

иттифоқдош республикаларнинг республика министрликлари, давлат комитетлари, идоралари системасига кирувчи корхоналар, бирлашмалар, муассасалар ва ташкилотлар ходимларига — касаба союзлари республика Советлари билан биргаликда, РСФСРда эса — тегишли касаба союз Марказий Комитетлари билан биргаликда: иттифоқдош республикалар Министрлар Советлари томонидан;

колхозлар, бошқа қишлоқ хўжалик кооперативлари, ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш соҳасидаги кооперативларнинг аъзоларига — касаба союзлари республика Советлари билан биргаликда, РСФСРда эса — касаба союзлари Марказий Комитети билан биргаликда иттифоқдош республикалар Министрлар Советлари томонидан, матлубот кооперативларининг аъзоларига касаба союз Марказий Комитети билан биргаликда Центросоюз правлениеси томонидан;

жамоат ташкилотларининг корхоналари, бирлашмалари ва муассасалари ходимларига, ижодий союзларнинг аъзоларига касаба союз Марказий Комитетлари билан биргаликда жамоат ташкилотлари, ижодий союзларнинг умумиттифоқ органлари томонидан бевосита СССР Олий Совети Президиумига тақдим этилади.

Корхоналар, бирлашмалар, муассасалар ва ташкилотлар ходимларини мукофотлаш тўғрисида меҳнат коллективларининг илтимосномалари район ва шаҳар партия комитетлари ҳамда халқ депутатлари район ва шаҳар Советларининг ижроия комитетлари билан келишиб олинади.

7. Иттифоқдош ва автоном республикалар, ўлкалар ва областлар, автоном областлар, автоном округлар, районлар, шаҳарлар ва бошқа аҳоли пунктлари, шунингдек меҳнат коллективлари бундан буён СССР орденлари билан мукофотланмасин.

8. Иттифоқдош республикалар Олий Советларининг Президиумларига республикаларда амал қилаётган давлат мукофотлари системасини такомиллаштириш тўғрисидаги масалани кўриб чиқиш ҳамда бундай мукофотлар билан тақдирлаш практикасини яхшилаш чораларини кўриш тавсия қилинсин. Революцион ва меҳнат анъаналарини ҳисобга олиб, иттифоқдош республикаларнинг атоқли тараққийпарвар миллий арбоблари номини абадийлаштирадиган янги давлат мукофотларини белгиланган тартибда таъсис этиш имкониятлари кўзда тутилсин.

9. Министрликлар, давлат комитетлари ва идоралари, жамоат ташкилотларининг органлари, меҳнат коллективлари, оммавий ахборот воситалари давлат мукофотларига сазовор бўлган гражданларнинг ютуқларини кенг пропаганда қилиб, меҳнаткашларни, аввало ёшларни уларнинг намунасида тарбиясинлар, бунда ўзининг халқ олдидаги, социалистик Ватан олдидаги бурчини фидокорона, зўр ғайрат ва ижодкорлик билан бажараётган кишиларгина юксак мукофотга муносиб эканлигини ишонарли тарзда кўрсатиб берсинлар.

10. Совет органлари, ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари СССР Олий Совети Президиуми томонидан белгилаб қўйилган СССР давлат мукофотларидан маҳрум этиш тартибига оғишмай риоя қилинишини контрол қилиб боришни таъминласинлар, бу ишда юксак принципиаллик кўрсатилишига, номуносиб кишиларда давлат мукофотларининг сақланиб қолиши ҳолларига чек қўйилишига эришсинлар.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
А. ГРОМИКО.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

Москва, Кремль. 1988 йил 22 август.

СССР Олий Совети Президиумининг Фармони

СССР ФАХРИЙ УНВОНЛАРИ СИСТЕМАСИГА АЙРИМ ЎЗГАРТИШЛАР КИРИТИШ ТЎҒРИСИДА

СССР Олий Совети Президиуми **қарор қилади:**

1. СССРнинг қуйидаги фахрий унвонлари таъсис этилсин: «СССРда хизмат кўрсатган саноат ходими», «СССРда хизмат кўрсатган қурувчи», «СССРда хизмат кўрсатган транспорт ходими», «СССРда хизмат кўрсатган алоқа ходими», «СССР Қуролли Кучларининг хизмат кўрсатган мутахассиси».

2. СССРнинг қуйидаги фахрий унвонлари бекор қилинсин: «СССРда хизмат кўрсатган ҳарбий учувчи», «СССРда хизмат кўрсатган ҳарбий штурман», «СССРда хизмат кўрсатган учувчи», «СССРда хизмат кўрсатган штурман», «СССРда хизмат кўрсатган синовчи парашютчи», «СССРда хизмат кўрсатган мелиоратор», «СССРда хизмат кўрсатган конструктор», «СССРда хизмат кўрсатган технолог», «СССРда хизмат кўрсатган машинасоз».

Ушбу моддада санаб ўтилган СССР фахрий унвонлари билан тақдирланган кишилар шу унвонга ва унвон берган ҳуқуқларга эга бўлиб қолаверадилар.

3. СССР Олий Совети Президиумининг 1979 йил 3 июль Фармони (СССР Олий Советининг ведомостлари, 1979 йил, №28, 479-модда; 1982 йил №1, 1-модда, №23, 408-модда; 1984 йил №29, 502-модда, №44, 769-модда; 1985 йил №25, 445-модда, №34, 615-модда) билан тасдиқланган СССР орденлари, медаллари ва фахрий унвонлари тўғрисидаги умумий қоиданинг 19-моддаси қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

«19-модда. СССРнинг қуйидаги фахрий унвонлари таъсис этилган:

«СССР халқ ўқитувчиси»,
«СССР халқ врачи»,
«СССР халқ артисти»,
«СССР халқ рассоми»,
«СССР халқ архитектори»,
«СССР космонавт-учувчиси»,
«СССРда хизмат кўрсатган саноат ходими»,
«СССРда хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалик ходими»,
«СССРда хизмат кўрсатган қурувчи»,
«СССРда хизмат кўрсатган транспорт ходими»,
«СССРда хизмат кўрсатган алоқа ходими»,
«СССРда хизмат кўрсатга ихтирочи»,
«СССРда хизмат кўрсатган синовчи-учувчи»,
«СССРда хизмат кўрсатган синовчи-штурман»,
«СССР Қуролли Кучларининг хизмат кўрсатган мутахассиси».

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
А. ГРОМИКО.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
Т. МЕНТЕШАШВИЛИ.

Москва, Кремль. 1988 йил 22 август.

Коммунистлардан ибрат олиб

Конференция «Комсомолга партия раҳбарлигининг ленинча анъаналарининг тўла қайта тикланиши, унинг ташкилий мустаҳкамлигига, сиёсий фаолиятида ва сиёсатни ишлаб чиқаришда қатнашиш партия, совет ва хўжалик органларида ёшларнинг манфаатларини ҳимоя қилиш ҳуқуқига риоя этиш керак, деб ҳисоблайди». Агар ишга шу нуқтаи назардан ёндашадиган бўлсак, бизнинг корхонамиз комсомол комитети ҳар қадамда партиявий ғамхўрлик самарасини ҳис этиб, сезиб турибди. Аввало, бу комсомол йиғилишимизда, ёшларимиз ҳал этолмаган муаммолар ечимида, ветеран коммунистларнинг шахсий ибратида яққол кўриниб турибди. Сўзимнинг исботи учун бир мисол келтирай. Яқинда бирлашма партия ташкилотининг навбатдаги йиғилиши бўлиб ўтди. Кун тартибида бир масала — КПСС XIX Бутуниттифоқ конференцияси Резолюцияларни муҳокамаси масаласи қўйилган эди. Коммунистлар ушбу йиғилишда конференция совет жамиятини революцион қайта қуриш ва демократлаштириш жараёнига янги куч-қувват бағишлаганини, ошкоралик, танқид ва ўз-ўзини танқид, омма назорати турмуш тарзимиз нормасига, мамлакат социал-иқтисодий ва маънавий тараққиётини жадаллаштиришнинг ишончли гарантиясига айланиб бораётганлигини таъкидладилар. Кўп ўтмай худди шу масалада корхона комсомолларининг ҳам йиғилиши бўлиб ўтди.

Мен юқорида партиявий ғамхўрлик ёшлар ҳал эта олмаган муаммолар ечимида ҳам кўриниб турибди, дедим. Масалан, яқинда корхонамизда чиқитсиз маҳсулот ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Дастлаб ёшлардан чиққан бу ташаббусни коммунистлар, тажрибали ишчилар ва новаторлар чуқур ўрганиб чиқишди. Натижада корхонада янги маҳсулот — гранит безак кошинлари тайёрланадиган бўлди. Айни пайтда бу янги маҳсулотдан юзлаб квадрат метр тайёрланиб истеъмолчиларга жўнатилди. Бундай масалаларни ижтимоий-сиёсий ва маданий масалалар бўйича ҳам кўплаб келтириш мумкин.

Энди коммунистларнинг шахсий ибрати хусусига келсак, бу борада корхонамиздаги ўзаро социалистик мусобақада коммунистлар авангардлигини қайд этиб ўтиш кифоя. Ёки мураббийчилик ҳаракатини олайлик. Корхонада ишга келган ҳар бир ёш дастлаб ўз касбининг усталари бўлган тажрибали мураббийларга бириктириб қўйилади. Ёшлар улардан касб сирларини ўрганишади. Уларнинг жонкуярлиги, меҳнатга бўлган меҳри ва одамийлигидан ибрат олишади.

Корхонамизда 396 комсомол аъзоси фаолият кўрсатяпти. Улар орасида меҳнат илғорлари-ю, келгуси йил ҳисобига ишлаётган донгдорларни кўплаб учратиш мумкин. Айниқса бу борада В. Татаринов бошчилик қилаётган комсомол-ёшлар бригадасининг иши диққатга сазовордир. Гранит плиталар тайёрловчи бу бригада самарали ютуқларни қўлга киритиш билан бирга маҳсулот сифатини ҳам ой сайин яхшилаб боряпти. Т. Йўлдошев, З. Каримов, А. Иванов, А. Загидуллин, Р. Серсенбоев сингари комсомоллар миллатлари турлича бўлишидан қатъий назар бир мақсад йўлида бугун кечагидан, эртага бугунгидан кўпроқ ва самаралироқ ишлаш учун тер тўкишмоқда.

Корхонамиз асосан бинокорлик материаллари ишлаб чиқаради. Шундай экан конференция Резолюцияларда баён этилган: **«...Конференция 2000 йилгача ҳар бир оилани алоҳида квартира ёки уй билан таъминлаш борасида КПСС XXVII съезди ўртага қўйган вазифани бажариш мақсадида уй-жой қурилишининг ҳажмлари, суръатларини кескин ошириш ва сифатни яхшилаш юзасидан кўрилган чора-тадбирларни маъқуллайди. Қурилиш индустриясининг занфлиги ва аввало бинокорлик материалларининг етишмаслиги, махсус машина ва ускуналар жуда камлиги давлат, кооператив ва якка тартибда уй-жой қурилиши миқёсларини кенгайтиришга, меҳнат коллективларининг, маҳаллий Советларининг бу ишдаги ташаббусига ҳалақит бераётганини қайд этиб, конференция СССР ва иттифоқдош республикаларнинг ҳукумат органлари шу масалаларни ҳеч кечиктирмай ҳал этишлари кераклигини маълум қилади»,** дейилган сўзлар биз учун ҳам аҳамиятлидир.

Олдимизда юксак марралар турибди. Бу биринчи навбатда конференция қарорларини ҳаётга тадбиқ эта бориб йиллик план-топшириқни ҳам муддатидан илгари бажаришдир. Ўйлаймизки, корхонамиз комсомоллари коммунистлардан ибрат олган ҳолда бу муҳим ишга ҳам ўзларининг самарали ҳиссаларини қўшадилар.

А. СМИРНОВ,
Тошкент «Мармар» ишлаб чиқариш бирлашмаси комсомол комитетининг секретари.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриёти босмахонасида линотипчилар кўпчиликни ташкил этади. Шулардан бири Мухтарам Шобилоловадир. Комсомол аъзоси бўлган бу қиз ўтган йили шаҳримиздаги 13-ўрта мактабни битириб корхонага ишга келганди. Муҳтарам жамоат ва комсомол ишларида актив қатнашади.

СУРАТДА: М. Шобилолова иш устида.

М. Нуриддинов фотоси.

ВЛКСМнинг 70 йиллигига

Комсомолнома

(Фахрия)

Сен — комсомол
Саҳроларнинг бағрин гуллатган,
Олам аро
Она ернинг донғин таратдинг.
Сен комсомол,
Довруғлари самони тутган,
Меҳнат билан,
Кураш билан шараф яратдинг.

⊙

Инқилобнинг ўтли сурони,
Тутганида бутун дунёни
Қурол олиб қўлларга маҳкам,
Сен ёв сари отилдинг бардам.
Жабҳаларда соларок сурон,
Дадил юрдинг, комсомол ўғлон!
Солмоқчийди бизларга бўғов,
Колчак мисол талай қаттол ёв,
Сен уларга сочдинг қаҳрингни,
Олов йиллар аччиқ заҳрини
Енгиб ўтдинг дадил, мардона,
Сени севди Ватан — ҳур она.

⊙

Қора булут босди самони,
Юртга келди зўр синов они.
Фашист деган бадкирдор, ёвлар,
Солай дея кишан бўғовлар
Босиб келди тупроғимизга,
Хазон кирди гулбоғимизга.
Фиғон чекди муқаддас замин,
Юрагингда озодлик ғами.
Яна олдинг қўлингга қурол,
Жангга кирдинг бир арслон мисол.
Сен — Матросов, тўкдинг қонингни.
Сен — Эрйигит бердинг жонингни
Сен — Зоясан, сўнгсиз матонат
Сен — Кошевой, Ульяна, Қудрат...
Сен — ҳаётни севган қора кўз,
Сен миллион-миллион ўғил-қиз.
Қийноқларга этолдинг бардош,
Мағрур турдинг тўкмай томчи ёш.
Босиб ўтган сўнгсиз йўлларда,
Ботқоқларда, ўрмон, чўлларда
Неча-неча фидо жон қолди,
Сўнгсиз орзу ва армон қолди.
Энг сўнгги дам қучдинг сен зафар,
Жангдан қайтдинг ғолиб, музаффар!

⊙

Жангдан қайтдинг, мағрур комсомол,
Енг шимардинг, юрт топсин камол!
Вайрон бўлган қишлоқ, ўлкалар,
Устида ҳеч қолмас кўлкалар —
Дея жавлон урдинг бу фурсат
Тикланарди Ватан шу фурсат.
Доҳий Ленин солиб нигоҳин,
Мирзачўлнинг тинглади оҳин.
Ва айлади буюк башорат,
Қолмас деди чўлдан асорат.
Чўл бағрига арғумоқ солдинг,
Сийнасига нур бағишлолдинг,
Бўлсин дея эртамиз порлоқ,
Қалбинг ёнар комсомол ўртоқ.
Истиқболнинг тутиб маёғин
Ҳилпиратиб дўстлик байроғин!
Москвада улуғ анжуман.
Шукуҳларга тўлиқ анжуман.
Истиқболнинг кўрсатди йўлин.
Қайта қуриш — шарафли йўлинг.
Мард комсомол доим омон бўл,
Қадами алп, кўкси осмон бўл!
Замон ёшлик, шиддат замони
Комсомолим, яшнар дунёни!

⊙

Тилло бўлди
Пешонангдан томган томчи тер.
Сурхон даштин
Қаҳрамони ўт юрак сенсан.
Сенсан ўша
Қайта қуриш жабҳасида шер
Чини билан
Майдон аро арслонга тенгсан.
Кўкрагингда
Порлар чўғдай Ленин нишони
Партиянинг
Ҳар бир сўзи — дил-жонинг сенинг!
Шундоқ деймиз
Қуёш билан туриб юзма-юз:
Озод юртда
Комсомолдир унвонинг сенинг!

Темур УБАЙДУЛЛО.

Бахтли кун

(Қатра)

У уйга, ота-онаси ҳузурига шошади. Қалбидаги олам-олам қувончини энг азиз кишилари билан баҳам кўришга ошиқади. Катта йўл бўйлаб югургилаб бораркан, беихтиёр отаси билан бўлиб ўтган кечаги суҳбатни эслайди.

— Комсомолга ўтаяпман дегин?

— Шундай, адажон.

— Яхшилаб тайёрландингми?

— Бериладиган барча савол-жавобларни деярли ёдлаб олдим.

— Ёдлаб олиш билан иш битмайди, қизим. Қани айтчи, Абдулла Набиев ким бўлган?

— Комсомол. Босмачилар отиб ўлдирган.

— Зоя Космодемьянскаячи?

— Комсомол аъзоси эди. Унинг қийноқларга бардоши ва ўлими олдидан нутқи фашистларни саросимага солиб қўйган.

— Олег Кошевойни биласанми?

— «Ёш гвардия» китобининг қаҳрамони. Краснодон комсомолларининг етакчиси бўлган.

— Баракалла қизим, мен бу саволларни сенга бежиз бермадим. Ҳақиқий комсомол ана ўшалардек бўлиши керак. Ватанга садоқатли, умумхалқ ишининг жонкуяри, қолаверса одоби, ўқиши, юриш-туриши билан ҳаммага намуна бўлиши керак...

Бугунги район комсомол комитетига тўпланганлар ҳам деярли шу йўсин гапларни айтишди. Айниқса, биринчи секретарнинг гапи унинг эсидан чиқмай қолди.

— Комсомол ҳар бир ишда авангард бўлиши керак. Қайта қуришнинг фидойиси бўлмоғи даркор.

«Хўш, мен шундай бўла оларканманми?». Негадир шу дамда унинг хаёлига шу савол келиб қолди. «Бўламан. Шундай бўлишга ҳаракат қиламан»...

У уйга шошади. Ота-онаси қучоғига ошиқади. Уларнинг «табриклайман қизим», дея бағрига босишларини кўз ўнгига келтириб энтикиб-энтикиб қўяди. Унинг учун бу кун — энг бахтли кун.

М. КАРИМОВ.

Касбини эъзозлаётган қиз

Йиғув-механика цехига киришингиз билан қудратли дастгоҳлар шовқини қулоқни қоматга келтиради. Бир томонда автоматлашган станоклар, бир томонда роботлар ишлаб турибди. Сал нарироқда пармаловчилар...

Завод комсомол комитетининг секретари Адҳам Муллажонов бизга ҳикоя қилиб берган қиз — Маҳмуда Тешабоева Амир Эгамбердиев бошлиқ бригаданинг оддий ишчиси экан. Қисқагина салом-аликдан сўнг, у бизга унчалик эътибор бермай яна ишга киришиб кетди. Нозиккина қизнинг шундай, эпчил ҳаракатидан ҳайратландик.

У «Узбексельмаш» бирлашмасининг йиғув-механика цехида пармаловчи бўлиб ишлайди. Бир неча йилдирки, шу касбни эъзозлаб келади. Ўз ишининг моҳир устаси. Маҳмуда қисқа вақт ичида чинакамига ишлаб, коллективдаги илғор ишчилар сафидан ўрин олди.

Дастлаб, ишга келган пайтлари онаси Насиба опадан пармаловчилик касбининг сир-асрорларини қунт билан ўрганган Маҳмуда бир ой ўтмай туриб мустақил ишлай бошлади. Ишга бўлган қизиқиш кундан-кунга ортиб борди. Маҳмуда ишлаб чиқарган деталлар техника назорати бўлими томонидан эътирозсиз қабул қилинди. Кунлик графикни доимо ортиғи билан адо этди. Шундай қилиб Маҳмуда Тешабоева тажрибали пармаловчилардан бирига айланди.

Завод ўтган йилдан бошлаб тўлиқ давлат қабулига ўтди. Бу йил эса хўжалик ҳисобига ўтиб ишлай бошлади. Бу янгиликларни ишчилар бирдан қабул қилишмади. Бошида эътирозлар бўлди. Эскича ишлашга кўникиб қолганлар ўзини ўнглолмай юришди. Лекин, тез орада бу янгиликлар яхши самара бераётгани кўриниб қолди. Маҳсулотлар давлат қабулидан яхши ўта бошлади. Иш жараёнидаги камчиликлар аста-секин бартараф қилинди. Ҳамма янгича ишлаш принципига амал қилиб ишлай бошлади. Натижа эса ёмон бўлмади. Ҳозирги кунда ишлар маромига келиб қолди. Кунлик графикнинг бажарилиши қаттиқ назорат остига олинди. Энди аввалгидек, ой охирида, нима бўлса ҳам планни бажариш учун 12—16 соатлаб ишлашга барҳам берилди. Хусусан, Маҳмуда ишлайдиган бригада ҳам бу нуқсондан бутунлай чиқиб олди.

— Очиғини айтсам, Маҳмудага ҳавасим келади, унингдек ишлагим келади, — дейди биз билан суҳбатда Ҳайринисо опа Ражабова.

Ҳа, Маҳмуда ҳақиқатан ҳам меҳнатсевар қиз. Шунинг учун ҳам унга ўтган йил охирида «Ўз касбининг устаси» деган ном берилди.

Бу мукофот Маҳмудани яна ғайрат билан ишлашга ундади.

— Инсон омили ҳақида газеталарда, радио-телевидениеда кўп ёзилиб, гапирилмоқда. Лекин бу борада эса қилинадиган ишлар жуда кўп. Масалан, цехимизда унумли меҳнатдан сўнг яхши ҳордиқ чиқариш имкони йўқ, — деди куйиниб Маҳмуда.

Тўғри, корхонада ютуқлар билан бирга камчиликлар ҳам йўқ эмас. Талай муаммолар ўз ечимини кутиб ётибди. Бирлашмада клуб йўқ. Бирон бир тадбир ўтказиш керак бўлса, ошхонада ўтказилади. Стадион қурилиши оқсаяпти... Бу камчиликлар, албатта, ўз-ўзидан барҳам топмайди. Улар тегишли кишиларнинг тинимсиз елиб-югуришини талаб этади. Ҳамма баравварига жон куйдирсагина ишлар яхшиланади.

Хуллас, бир сўз билан айтганда, бригада ишчилари қайта қуришни бошидан кечиришмоқда. Улар бу сўзнинг моҳиятига чуқур тушуниб етган ҳолда, гербицид сепадиган юқори сифатли машиналарга деталлар ишлаб чиқармоқдалар. Муҳими, колхоз ва совхозларга шу куннинг талабига тўлиқ жавоб берадиган техника етказиб беришга ҳаракат қилинмоқда. Бу ишда комсомол аъзоси Маҳмуда Тешабоеванинг ҳам улкан ҳиссаси бор.

Ж. БОБОРАҲМАТОВ,
«Узбексельмаш» бирлашмаси ишчиси, 7-цех техника назорати бўлими ходими.

⊙ СУРАТДА: 7-йиғув-механика цехи ишчиси Маҳмуда Тешабоева иш устида.

Пешқадам коллектив

Бригада коллективининг кўпчилик қисми комсомол-ёшлардан ташкил топган. Унга тажрибали бинокор Маҳамадали Султонов бошчилик қилади. Яқинда бригада аъзолари яна бир муваффақиятни қўлга киритишди. Бошқарма коллективлари ўртасидаги ўзаро социалистик мусобақада пешқадам ўринни эгаллашди.

«Главташкентстрой»нинг 1-уйсозлик комбинати 26-қурилиш бошқармасига қарашли бу бригадада ҳаммаси бўлиб 24 қурувчи меҳнат қилади. Улар турли касбларни ўзлаштириб олган мутахассислардир. Шу ўринда хўш, қисқа муддатда қандай қилиб бир қурувчи бир йўла турлича бўлган пайвандчи, ғишт терувчи, бетончилик ҳунарларини ўрганиб олиши мумкин, деган савол туғилиши табиий. Бу саволга бригадирнинг ўзи шундай жавоб беради:

— Қурувчилик — ёшларга хос касб. У чинакам тер тўкиб ишлашни талаб қилади. Шунинг учун ҳам бизга эндигина мактаб ёки ҳунар-техника билим юртини туғаллаган йигит ва қизлар ишга келишади. Албатта бу оғир машаққатли ишга уларда кўникма ҳосил қилиш ўз-ўзидан бўлмайди. Шунда уларга тажрибали қурувчилар ёрдамга келишади. Дастлаб бу касб ҳақида тушунча ҳосил қилишади. Кейин эса улар ҳунар ўрганишади. Шогирдлик жараёнида ёшларга қурилишга оид бўлган барча касблар ўргатилади. Шундан кейин улар мустақил ишга кўчадилар. Турли касбларда ўзларини синаб кўрадилар. Улардан энг ёққанини асосий касб сифатида қабул қилишади.

Шу кунларда бу коллектив 6-Қўйлиқ массивида 9 қаватли турар жой биноси қурилишида жавлон урмоқда. Пешқадам ёшлар ушбу объектни муддатидан бир ой илгари фойдаланишга топширишга бел боғлашган.

М. ФЕЛЬДМАН.

Ёш мутахассисларга имтиёзлар

Биз яқинда олий ўқув юртини тугатдик. Шу муносабат билан ёш мутахассисларни ишга тақсимлаш ва иш жойидан бериладиган имтиёзлар ҳақидаги маълумот бизларни қизиқтирмоқда. Илтимосимизни бажо келтиришингизни сўраймиз.

А. АБДУРАҲИМОВ,
Н. НОРМУҲАМЕДОВА.

СССР Олий ва ўрта махсус таълим министрлигининг 1968 йил 18 мартдаги буйруғи билан тасдиқланган Низомда ва ёш мутахассисларга белгиланган амалдаги қоидаларга кўра битирувчилар тақсимот комиссияси томонидан ўзлари олган ихтисос ва малакага мувофиқ ишга юбориладилар. Комиссия дастлаб мутахассисларнинг ишлаш жойи, лавозими, ойлик маоши миқдори ҳамда уларнинг турар жой билан таъминланиши ёки таъминланмаслиги ҳақида умумий маълумот беради. Шунингдек комиссия ёш мутахассисларнинг иш юзасидан шахсий истакларини эшитади ва муҳокама қилади.

Махсус тақсимот комиссиясига узрсиз сабаблар билан келмаган шахслар сиртқи тақсимотдан ўтказиладилар.

Саноат корхоналари, қурилишлар, совхозлар ва бошқа ташкилотлар томонидан ўқишга юборилганлар ўз жойларига бориб ишлашади. Оилалилар турмуш шароитига қараб иш билан таъминланадилар. Ёш мутахассис аёллар ҳомиладор бўлган тақдирларида ёки уларнинг бир ёшга тўлмаган болалари бўлса, уларга истиқомат қилиб турган жойларидан иш берилади. Айрим ҳолларда эса мутахассисларнинг умумий қоидадан ташқари мустақил равишда ишга жойлашишларига йўл қўйилади. Ўқув юртини тамомлаб ишга юборилган барча ёш мутахассисларга иш бошлагунларига қадар ойлик стипендия миқдорида нафақа тўлаш шарти билан бир ойлик отпуска берилади. Ўзлари мустақил равишда ишга жойлашиш имконияти берилганларга эса бундай нафақа тўланмайди.

Узоқ жойларга ишга юбориладиган мутахассислар оила аъзоларининг кўчиб бориши харажатлари билан боғлиқ бўлган компенсация ва кафолот тўловларини олиш ҳуқуқига эгадирлар.

Олий ва ўрта махсус маълумотли кадрлар ўқишни тугатганларидан сўнг, махсус тақсимот комиссияси тайинловига мувофиқ ўша жойда камида уч йил ишлаб беришлари шарт. Улар учун ишга қабул қилиш чоғида синов ўтказилмайди. Шунингдек, улар дастлабки уч йиллик иш даврида аттестациядан ҳам ўтказилмайдилар. Корхона ва ташкилотларнинг раҳбарлари ёш мутахассисларни уч йил мобайнида ўз ихтисоси билан боғлиқ бўлмаган ишга ўтказишлари қатъий ман қилинади. Шунингдек, улар бу кадрларни мазкур корхона ёки ташкилотга бўйсунувчи министрликнинг рухсатисиз ишдан бўшатишлари мумкин эмас. Лекин мураккаб ишларни мустақил бажаришда ҳали тажрибага эга эмасликларини ҳисобга олиб, улардан ихтисосларига яраша ишларда фойдаланиш мумкин. Бундай ҳолларда уларга мазкур ишлаб чиқаришда меҳнат қилаётган ишчилар учун белгиланган ойлик маош шартлари жорий этилади. Дастлабки олти ой мобайнида ёш мутахассисларнинг иш ҳақи миқдори техник лавозими учун белгиланган минимал маошдан кам бўлмаслиги лозим. Башарти корхона мутахассисларни ишга юбориш тўғрисидаги гувоҳномада қайд этилган меҳнат шартномаси шартлари билан таъминлай олмаса, шу корхонага буйсунувчи министрлик мутахассисга ўз системасидан иш топиб бериши шарт.

Аспирантура, клиник ординатура, олий ва ўрта махсус ҳунар-техника ва бошқа ўқув юртларини тамомлаган, ҳамда тақсимот йўли билан ишга юборилаётган мутахассисларга Ўзбекистон ССР Уй-жой кодексининг 44-моддасига биноан турар жой навбатсиз берилади.

А. ҲАСАНОВ,
юрисконсульт.

Алло, редакциями?

ЯХШИ ШАРОИТЛАРДА САМАРАЛИРОҚ ДАВОЛАШ УЧУН

(Давоми. Боши 1-бетда).

— Касалхоналар ва поликлиникаларнинг жиҳозлари эскириб қолди,— деди «Эталон» заводи ходимлари номидан касаба союз комитетининг раиси Мурзина. — Аппаратларни ўрнатиш ва ишлатиш учун мутахассислар йўқ.

А. З. Мўминов. Тан олиш нақадар аччиқ бўлмасин, ҳақиқатан ҳам соғлиқни сақлашнинг техника базаси ҳали ожиз. Тўғри, ҳозир аҳвол яхшилик сари ўзгара бошлади. 1989 йилдан бошлаб медицина техникаси харид қилишга маблағ ажратиш икки баравар кўпайтирилади. Бу эса амбулатория-поликлиника муассасаларини медицина техникаси билан таъминлашни яхшилаш, маънавий эскириб қолган аппаратларни замонавийлари билан алмаштириш имконини беради. Лекин уларни малакали ишлатиш ва ремонт қилиш учун республика Соғлиқни сақлаш министрлиги медицина техникасига қараб турадиган кадрлар тайёрлаш масаласини ҳал қилиши керак.

— Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг Тезислари билан танишиб чиққанимдан кейин унда гериатрия хизматини ривожлантириш масалалари тилга олинмаганлигидан ажабландим. Ахир гериатрия медицинадаги энг инсонпарвар йўналишлардан бири бўлиб, инсон ҳаётини, унинг ижодий фаолиятини узайтиришни кўзда тутади. Шу муносабат билан сессияда гериатрия хизматини кенгайтириш, ҳар бир поликлиника ҳузурида гериатрия кабинети очиш, Тошкент медицина институтида геронтология курсини ўқитишни ташкил этиш, шаҳар гериатрия маркази очиш, дорихона тармоқларида геро протекторлар сотадиган бўлимлар (поливитаминлар, апилак, киши руҳини кўтарадиган воситалар, анаболик гормонлар ва бошқалар сотадиган бўлимлар) ташкил этиш масаласини муҳокама қилишни таклиф қиламан. — А. Смирнова ана шундай таклиф киритди.

В. П. Русинов. «Саломатлик» программасида гериатрия хизматини ривожлантириш кўзда тутилган. Жумладан, кадрлар тайёрлаш ва ҳар бир районда гериатрия кабинетлари ташкил этиш режалаштирилган.

— Сессияда болали оналарга медицина ёрдами кўрсатишнинг аҳволи тўғрисидаги масалани, жумладан мастит касаллигини даволаш, унинг олдини олиш, ҳомиладор аёлларга санитария соҳасида билим бериш, мактабгача тарбия болалар муассасаларида тағин ҳам самаралироқ соғломлаштириш масалаларини кўриб чиқишни таклиф қиламан. — Н. Аронов ўз фикрини ана шундай изҳор қилди.

В. П. Русинов. Мактабгача тарбия болалар муассасаларида соғломлаштириш масаласига кам эътибор бериляпти, деб бўлмайди. Уларнинг ҳар бирида 2—3 ўринли изоляторлар бор: тўсатдан касалланиб қолган болалар шу жойга ётқизилади. Уларга медицина ходимлари қараб турадилар. Болаларни чиниқтирадиган тадбирларни амалга ошириш ҳам жорий этилмоқда. Баъзи идораларга қарашли болалар боғчаларида у ёки бу касалликни оғир кечирган болалар учун махсус муассасалар ажратилган.

Маститнинг олдини олиш мақсадида ҳомиладор аёллар билан сут безларини парваришлаш, гигиена, чақалоқни эмизиш режими ҳақида суҳбатлар ўтказилмоқда. Маститни даволаш унинг клиникасига боғлиқ. Туруқхоналарда маститга учраган ва оператив даволаш лозим бўлган аёллар хирургия бўлимига ўтказилмоқда. Консерватив даволашни фақат врач амалга оширади. Нуқталаш методи кам самарали бўлиб бошқа оқибатларни келтириб чиқарганлиги сабабли бу метод клиникаларда қўлланилмайди. 1987 йилда Тошкентда 50755 она фарзанд кўрган бўлса, учта йирингли мастит рўйхатга олинган. 1986 йилда эса тўрт киши шундай касалга чалинган.

— Қаерда полиартритни самарали даволаш, суяк силига учраган касалларни даволаш мумкин! В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси касалхоналарида нима учун қон томири касалликлари бўлими йўқ! — М. Ғуломова, Э. Ферсиянц, В. Андреев ана шундай савол бердилар.

В. П. Русинов. Полиартритни даволаш тўғрисида Новополторацкий кўчасидаги 6-уйда жойлашган ревматология марказига мурожаат қилиш керак, чунки самарали даволашни тавсия қилишдан олдин касалланиш характерини аниқлаш зарур. Полиартритлар ҳар хил бўлади: ревматик полиартрит, ревматоид полиартрит ва бошқалар бор. Авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси касалхонаси ҳузурида қон томири патологияси бўлими очишга ҳожат йўқ. Чунки СССР Медицина Фанлари академияси Бутуниттифоқ хирургия илмий марказининг Тошкент филиалида, ТошМИнинг янги клиникаларида бутун республика ва шаҳар учун умумий қон томири хирургия маркази мавжуд. Суяк сили билан оғриган беморлар «Қизил октябрь» санаторийсида даволанишлари мумкин.

— Соғлиқни сақлашнинг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш масалалари қандай ҳал қилинади! Ҳозирги вақтда кўпгина даволаш-профилактика муассасалари мослаштирилган биноларга жойлашганлиги сир эмас...

Қ. А. Солиҳов. XI беш йиллик йилларида кўрилган чоралар ва ҳозир амалга оширилаётган чора-тадбирлар медицина тармоғи анча кенгайтирилишига, аҳолининг даволаш-профилактика ёрдамининг хилма-хил турлари билан таъминланишини яхшилашга олиб келди. 1966—1980 йилларда Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг капитал қурилиш Бош бошқармаси 1420 ўринли касалхоналарни ва 12650 кишини қабул қиладиган поликлиникаларни ишга туширди. 1981—1988 йилларда 1870 ўринли касалхоналар ва 2750 кишини қабул қиладиган поликлиникалар ишга туширилиши таъминланди. Беш йилликнинг қолган йиллари давомида 240 ўринли касалхона ва 5490 кишини қабул қиладиган поликлиникаларни ишга тушириш режалаштирилган.

XIII беш йилликда 8200 ўринли стационарларни, 1700 кишини қабул қиладиган поликлиникаларни, 300 ўринли болалар санаторийси, 32 та дорихонани қуриб ишга тушириш мўлжалланмоқда, 2600 ўринли касалхона ва 5200 кишини қабул қиладиган поликлиника реконструкция қилинади.

2000 йилнинг охиригача шаҳар аҳолисининг таъминланиш даражасини амалдаги норматив кўрсаткичларга етказиш кўзда тутилмоқда. Давлат капитал маблағлари ҳисобига ҳам, унинг шаҳардаги корхоналар ва ташкилотларнинг маблағлари ҳисобига ҳам йирик даволаш-профилактика муассасалари қурилади.

— Бу йил ва 1989 йилда қайси муассасалар ишга туширилишини аниқ айтиб беролмайсизми!— деб сўради Л. Хатамова.

А. К. Журавлев. 1988 йил планида Куйбишев районидаги госпиталь учун хирургия корпусини, Тошкент Давлат медицина институтида 600 кишини қабул қиладиган поликлиникани, дорихоналар омборини, Титов номли болалар уйи-интернати территориясида даволаш-ишлаб чиқариш устахонасини, Куйбишев кўчасида 120 кишини қабул қиладиган хотин-қизлар консультациясини, Давлат комитети ходимлари учун стационарни ишга тушириш кўзда тутилган.

1989 йилда 600 кишини қабул қиладиган поликлиника, 40 врач креслоси ўрнатилган стоматология поликлиникаси (3-Қорасув микрорайонида), Зиё Саид кўчасидаги туғруқхона территориясида гинекология корпуси, К—24 микрорайонида бир сменада 985 кишини қабул қиладиган стоматология поликлиникаси, Киров районида 150 ўрнли юқумли касалликлар шифохонаси, СГ—3 микрорайонида 600 кишини қабул қиладиган поликлиника, «Марказ—17/18» микрорайонида 600 кишини қабул қиладиган поликлиника, шунингдек Киров районида 750 кишига хизмат қиладиган ихтисослаштирилган кичик станция билан диспетчерлик пунктини қуриш режалаштирилмоқда.

— 15-поликлиника ва унинг филиалини жойлаштириш масаласи бизни ҳаяжонга соляпти. Бунда бирор ўзгариш бўладими!— деб сўрайди Ҳамза районидан З. Шевченко.

В. П. Русинов. 15-поликлиника учун 1989 йилда 600 кишини қабул қиладиган янги бино қурилиши бошланади. Янгиобод массивида янги 15-болалар поликлиникаси қуриш учун лойиҳа-смета ҳужжатлари тайёрланди. Ҳозир 15-поликлиника филиалига мўлжалланган бино реконструкция қилинмоқда. 8-тери-таносил диспансери генерал Петров кўчасидаги капитал ремонт қилинган бинога кўчди.

— Қизим ҳомиласини сақлаш учун 9-туғруқхонада ётганда унинг ҳузурига бориб соғлиқни сақлаш муассасаларининг моддий базасини такомиллаштириш учун ҳали кўп иш қилиш кераклигига ишонч ҳосил қилдим. У ерда битта палатада 9 киши ётибди. Кокорбоксилаза, витаминлар етишмайди. Бутун бир қаватга битта холодильник қўйилган, озиқ-овқат маҳсулотларини сақлаш қийин.

В. К. Русинов. Бутун Чилонзор районида биттагина — 9-туғруқхона бор. У ҳақиқатан ҳам қийин аҳволда ишлаяпти. 6 ой ичида бу ерда план 159 процент бажарилди. Палаталарда 8—9 бемор жойлаштирилмоқда. Кокорбоксилаза ва Е. витамини билан таъминлашда узилиш бўляпти. Лекин уларнинг ўрнини босадиган прогрестерон, туринал доим топилади. Холодильниклар унча ёмон эмас, ошхонада сут маҳсулотлари ва мева сақланадиган иккита холодильник ўрнатилган. Ҳамма палаталарда кондиционерлар бор.

— Дорихоналар бош бошқармаси аҳолини гистоглобулин, ритоболин, рибоксин, кордарон, сустаг, полькорталон каби дорилар билан таъминлаш борасида қандай тадбирларни кўрмоқда! — деб сўрашди У. Тажунянская, А. Любовная, Д. Дейч, К. Бульбир, А. Малькова ўртоқлар.

А. З. Мўминов: Афсуски, дорихоналарнинг зарур дори-дармонлар билан таъминланганлиги шу кун талабларидан ортда қолаётганлигини қайд этишга тўғри келади. Аммо бунда дорихоналар бошқармасининг айби йўқ. 1988 йилда 2539 номдаги дори-дармонларга ва 36,6 миллион сўмлик медицина буюмларига буюртма берилган эди. 1560 номдаги дори-дармонларга буюртма тўла қондирилди. Буюртмада кўрсатилган 438 номдаги дори мутлақо ажратилгани йўқ, 300 номдаги дорига берилган буюртма 50 процент бажарилди. Лидаза, рибоксин, трентал дорилари ниҳоятда чекланган миқдорда олинади. Даволаш-профилактика муассасалари аҳолини ксилит, глицерин билан таъминлашда, туғруқхоналарни пахта ёғи билан таъминлашда қийинчиликларга дуч келмоқда.

Даволаш-профилактика муассасаларини пергидро, хлорамин билан таъминлаш ҳам мураккаб ва кескин бўлиб турибди. Дорихоналар бошқармаси етказиб бериш III ва IV кварталларда бошланадиган фондларнинг бир маромда олинмаслиги оқибатида вужудга келувчи тақчилликларни имкони борича камайтириш, уларга барҳам бериш учун ички ресурсларни изламоқда. Шу йилнинг олти ойи мобайнида биз марказлашмаган тартибда қарийб 250 минг сўмга 56 хил номдаги медицина товарларини сотиб олдик. Корвалол, инсулин, орабет, оранил, буформин, пенициллин, клофоран, назепам, аминазин ва бошқалар шулар жумласидандир. Врач рецепти билан бериладиган гистоглобуллин ҳозир дорихоналарга тарқатилмоқда. Яқин уч-тўрт кун ичида дорихоналарга рибоксин етказиб берилади. Чекланган миқдорда олинувчи таблеткали полькорталон ҳозир шаҳримиздаги икки дорихонада бор. Улар ҳақидаги справкани «069» телефони орқали олиш мумкин.

— Менинг онам кўкрак хирургияси институтида ишлайди. 95 сўм ойлик олади. Бизни медицина ҳамшираларининг ойлиги ошадими ва қачон деган савол қизиқтиради,' — дейди Д. Харченникова.

В. П. Русинов: КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг 1986 йил 16 октябрдаги «Соғлиқни сақлаш ва социал таъминот ходимларининг маошини ошириш тўғрисида»ги қарорига мувофиқ меҳнатга ҳақ тўлашнинг янги шартлари жорий этилган. 1986 йил 1 январдан анестезиология-реанимация, реанимация ва интенсив терапия, қаттиқ заҳарланиш, янги туғилган ва муддатидан илгари туғилган чақалоқлар, операция ва стационарлар туғруқхона бўлимлари (палаталар) медицина ходимларининг маоши оширилган. 1987 йил 1 ноябрдан барча соҳадаги ва стационарлардаги хирургия бўлимлари ходимларининг маоши ошди. 1990 йилнинг октябрида қолган медицина ходимларининг лавозим маошлари оширилади.

— Назаримизда шаҳар санитария-эпидемиология станцияси, район санитария-эпидемиология станциялари «Ҳамза» театри олдидаги хиёбонда, унинг ёнидаги икки мактаб, Бакинская кўчасида, И—24 кварталида, 6-болалар юқумли касалликлар касалхонаси территориясида, 9-болалар поликлиникаси территориясида санитария холатини суст назорат қилишаётганга ўхшайди, — деб хабар беришди А. Гусаров, С. Гурзо, Э. Левакова ва бошқалар.

В. Ф. Манастиретская: Шаҳарнинг эпидемиология вазияти хотиржамликка ўрин қолдирмайди. Бунинг асосий сабаблари айрим раҳбарларнинг санитария нормалари ва қоидаларини бузаётганлиги, ахлатларнинг ўз вақтида ташиб кетилмаётганлиги, сув ва ҳаво муҳитининг корхоналарнинг зарарли чиқиндилари билан булғанаётганлиги, турар жой бинолари, айниқса уларнинг ертўлалари нотўғри эксплуатация қилинаётганлиги, мактабгача болалар муассасалари, касалхоналар ҳаддан ташқари гавжум эканлигини инобатга олиб, ҳар бир районда фавқулодда ваколатли комиссияларнинг сайёр мажлисларини ўтказиш ҳақида қарор қабул қилинди. Уларда санитария ҳолати, экология, қишга тайёргарлик масалалари кўриб чиқилади, эпидемиологик вазият ўрганилиб, аниқ қарорлар қабул қилинади. Газетхонлар берган савол юзасидан қуйидагиларни айта оламан. Чиндан ҳам 6-касалхона территориясида ахлат ўз вақтида ташиб кетилмаганлиги сабабли чиқиндилар уюми вужудга келган. 4-ЖЭК бошлиғи Т. Г. Гатаулин бу ҳақда огоҳлантирилган, у зарур чораларни кўриши лозим. 9-болалар поликлиникаси билан боғлиқ муаммо ҳам мавжуд. Поликлиника 9 қаватли турар жой биносининг биринчи қаватида жойлашган, унинг ертўласини доимо сув босиши сабабли ахлатлар ўз вақтида олиб кетилмайди, капитал ремонт амалга оширилмаган, антисанитария ҳолларини кузатиш мумкин. ЖЭК ва Куйбишев район ижроия комитети бу ҳақда огоҳлантирилган.

Телефон орқали мулоқотда жуда кўп саволлар берилди. Масалан, А. Добринин, Д. Кулагин ва бошқалар Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш министрлигининг 4-бош бошқармаси 3-поликлиникани ва стационарни соғлиқни сақлаш Бош бошқармасига ўтказганидан сўнг поликлиника ва стационарга қандай беморлар бириктирилганича қолади, деб қизиқишади. Т. Объедковни 2-Сельмаш проездидаги бино кимга топширилади, унга станоксозлик министрлиги давогарлик қилаяпти деган савол; З. Левчуковни поликлиникалар анкеталар қайтаришни қандай ташкил этади, деган савол қизиқтирди. Чилонзорнинг 8-кварталидаги бир группа аҳоли тери-таносил касалликлари болалар бўлимининг собиқ 288-болалар боғчаси биносида жойлаштирилганлигидан норозилик билдирди. В. П. Русинов ана шу саволларга жавоб қайтариб, жумладан қуйидагиларни маълум қилди: 3-бирлашган касалхонага бириктирилган беморлар масаласи август ойининг охирига қадар қабул қилиш-топшириш тугагандан сўнг кўриб чиқилади. Сельмаш проездидаги бинода санитария-эпидемиология станцияси жойлашади, ишламайдиган беморларга амбулатория карточкаларининг қайтарилиши уларнинг медицина ёрдамидан четда қолишларидан далолат бермайди. Аксинча бу уларга ҳам, поликлиника учун ҳам қулай бўлади. Тери-таносил касалликлари болалар бўлимига келганда 12-болалар касалхонасини чиндан ҳам болалар тери касалликлари касалхонасига ихтисослаштириш мўлжалланган эди. Аммо ҳозир аҳоли илтимосларини инобатга олиб бу масала қўйилаётгани йўқ.

«Алло, редакциями!» мулоқотига якун чиқарар эканмиз шуни қайд этиш лозимки, газетхонлар томонидан берилган барча саволлар шаҳар соғлиқни сақлаш хизматидаги мавжуд муаммоларни яна бир бор акс эттирди, холос. Медицина техникасининг тақчиллиги, моддий базанинг бўшлиги, айрим врачларнинг ваколатсизлиги ва уларда меҳр-шафқат етишмаётганлиги, ихтисослашган диагностика марказларининг камчиллиги, «Тез ёрдам» ҳамиша ҳам самарали ёрдам бермаётганлиги шулар жумласидандир.

Ушбу масалаларнинг ҳаммаси йигирманчи чақириқ халқ депутатлари Тошкент шаҳар Советининг 26 августда бўладиган олтинчи сессиясида кўриб чиқилади.

Телефон орқали мулоқотни Н. ПАНЯКШИНА ёзиб олди.

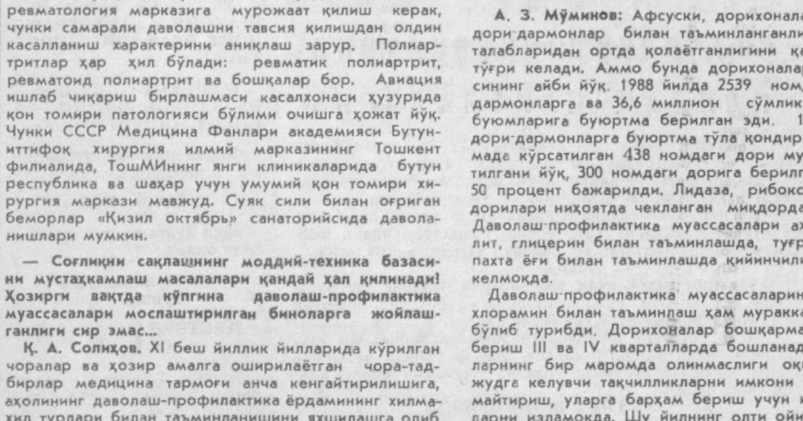

Ҳамшира

Мактабни тугатиш арафасида Жаҳон келгусида қайси касб эгаси бўлишини белгилаб қўйганди. Аттестатни қўлга олган куни тўғри уйига борди.

— Медицина билим юртига кириб ўқимоқчиман, — маслаҳат солди яқинларига. — Нима дейсизлар!

— Жуда яхши ўйлабсан, — дейишди улар.—Эл-юртга хизмат қилишдан ортиқ бахт борми, кейин қизболабоп иш. Майли ўқи, лекин жиддий ўқи. Эртага ўнлаб кишиларнинг дардига малҳам бўлиш учун қўлингга шприц олганингда қийналадиган бўлиб юрма.

Бу гаплар бўлиб ўтганига ҳам анча йиллар бўлди. Жаҳон опа медицина билим юртини тугатди. Тажрибасиз ёшгина ҳамширадан ўз касбининг устаси даражасига етди. Юзлаб беморларнинг дардига малҳам бўлди. Улардан ширин сўзини аямади. Шунинг учун ҳам барча уни опа дея ҳурмат билан тилга олади. Хизматлари эса давлатимиз томонидан муносиб тақдирланди. У ўтган йили «Ҳурмат белгиси» ордени билан мукофотланди.

Шаҳримиздаги кўп профилли болалар клиник касалхонасининг катта медицина ҳамшираси Жаҳон опа Файзиева ҳормай-толмай болалар саломатлигини мустаҳкамлашда ишлаб келмоқда. Бу меҳрибон аёлни ёшларга доим ибрат қилиб кўрсатишади.

СУРАТДА: (ўртада) Ж. Файзиева.

Т. Каримов фотоси.

Яна кўчалар ҳақида

Газетамизда босилган «Кўчалар, кўчалар...» танқидий мақоласидан сўнг («Тошкент оқшоми», 1988 йил, 26 июль) редакцияга кўплаб қўнғироқлар бўлди, ҳамшаҳарларимиз ўз турар жойлари, маҳалла-кўйлар, массивларда қазилиб, ойлаб қаровсиз, ташландиқ аҳволда ётган кўчалар, йўлаклар ҳақида куюниб гапирмоқдалар, бундай хунук манзаралар кишиларнинг таъбини хира қилиши, шунингдек транспорт ҳаракатига, одамларнинг ишга бориб келишига ноқулайликлар туғдираётганлиги ҳақида ёзишмоқда. Албатта, газета саҳифасида кафтдеккина жойни эгаллаган биргина мақола-ю, икки-уч айбнома сурат билан мавжуд аҳволни тезда бартараф қилиш мушкул. Биз у мақола билан кенг жамоатчилик ва мутасадди раҳбарларнинг бундай «манзаралар»га муносабатини, қолаверса «тегишли ташкилотлардан бирор-бир амалий чора бўлармикин» дея ният қилганмиз. Улардан ҳали бирор-бир жўяли жавоб олганимизча йўқ. «Жавоб бўлармикин» деб кутиб ўтирсак ҳам бўлмайдиганга ўхшаб қолди, шунинг учун вақтни ўтказмайлик деб фотомухбиримиз Тўлқин Каримов билан яна шаҳар кездик. Газетхонлар яна ўйламасинларки «Булар шаҳар кезишга ишқибоз экан» деб. Йўқ, биз ишқибозликдан эмас, балки эҳтиёж тақозосидан яна шундай «сайр»га чиқишга мажбур бўлдик.

Йўлимиз Қорақамиш кўчасига тушади. Ана «манзара-ю» мана «манзара!» (1—суратга қаранг). Кечаси бу жойларда адашган одам ушбу жойдан юрак ҳовучлаб ўтади. Мабодо кўча чироқлари ёнмаса борми— ўрага тушгандай тушиб кетиш мумкин. Нарироқдаги қувурларни ҳам кўряпсизми? Одамнинг қучоғига сиғмайди. Сиз ўйлайсизки, қишга тайёргарлик кетаётгандир деб. Бўлиши мумкин. Лекин бунақамас-да! Қишга тайёргарлик бўлгандан кейин бу ерда одам бўлиши керак, қаққайиб турган, экскаваторнусха трактор ишлаши керак, бошланган иш охирига етказилиши керак-да. Бироқ бундай эмас. Кўряпсизки, бу ерда сокинлик ҳукмрон. Ишчи тугул, бирор зоғ ҳам кўринмайди. «Сайримизни» давом эттирамиз.

Кўча, муюлиш, бурилишлардан ўтиб Гвардейский кўчасига келиб қолганимизни ҳам сезмай қолибмиз (2-суратга қаранг). Бай-бай, шундай ажойиб, кенг кўчани қоқ белидан синдиришибди-я! Эсиз, эсиз! Кейин билсак мазкур кўчага янги асфальт ётқизилганига ҳали бир ой ҳам бўлмабди. Кўчанинг тоза—озодалиги, равонлиги кимгадир ёқмаган шекилли, «зудлик билан бузинглар, одамнинг кўзига хунук кўриняпти!» деб буйруқ берган бўлса ҳам ажабмас. Бироқ, ажабланарлиси шундаки, нима учун қазишяпти, қазишга эҳтиёж борми, йўқми—буни бизга ҳеч ким тушунтириб беролмади.

Аста-аста сайримиз саргардонликка ўхшаб кетаётганини ўзимиз ҳам сеза бошладик. Яна не-не чорраҳаларда табиий, нотабиий тўсиқларда қимматли вақтимизни йўқотиб, Тансиқбоев массивидан чиқиб қолдик. «Ҳар ҳолда машҳур мусаввир номидаги массив бўлгандан кейин кўча-кўйлари ҳам шунга яраша бўлади-да, шу ерда бироз нафас ростлаймиз», дегандик—бу ҳам бўламди. Кўриб турганингиздек (3-суратга қаранг) бу массивга ҳали кирмайин шундай сунъий «тўғон»га дуч келдик. Ана холос! Сардоба учун бундан ҳам қулайроқ ўрани топиш амри маҳол. «Сарфланган вақтим зое кетмасин» деб фотомухбир аппаратини «чиқиллатиб-чиқиллатиб» олди. «Сал чиройлироқ, кўркамроқ олинг» десам ҳам, қарангки қозонда бори чўмичга чиқибди.

Бу ерда ҳам диққинафас бўлиб Студентлар шаҳарчаси томон ҳайдадик. Во ажаб! Тумшуғини тўяқушдек қумга тиқиб, асфальтга сўқилган бир улкан махлуққа кўзимиз тушди (4-сурат). Яқинроқ бориб қарасак экскаватор экан. Бутун кўча қазиб ташланган, қазиб ташланган бутун бир кўчада биргина экскаваторчи нима қилишини билмай ҳайрон. Хуллас, бу ердан ҳам ҳафсаламиз пир бўлиб жўнаб қолдик. Шу билан кунимиз ҳам кеч бўлди. Вақтимиз куйди, асабимиз бузилди. Бизки ўз машинамизда юрибки шунча толиққан бўлсак, жамоат транспортида ишга қатновчи юзлаб, минглаб ҳамшаҳарларимиз нима қилишаркин? Уларнинг асаби Тошкент кўчаларидаги, пойтахт деб аталмиш улкан шаҳар кўчаларидаги бундай «манзаралар»га қандай дош бераркин!

Биз яқин кунларда яна бир маротаба «сайрга» чиқмоқчимиз. Бу сафарга ўзимиз эмас, балки шундай вайронакорликларга сабаб бўлаётган идора-ташкилотларнинг вакиллари билан бирга чиқмоқчимиз. Қани ўшанда нима дейишаркин?

С. САИДОВ,
«Тошкент оқшоми» мухбири.

Ягона оилада

Халқ ижодиёти дурдоналари

Амударё қуйи соҳилларида яшаган қозоқлар томонидан узоқ асрлар давомида яратилган «Кўзи корпеш—баян сулув» достони авлоддан-авлодга ўтиб келган. Эндиликда халқ оғзаки ижодиётининг ана шу ажойиб асарига янги ҳаёт бахш этилди. Достонни Низомий номли Тошкент давлат педагогика институти фольклор экспедицияси қатнашчилари ёзиб олдилар. Улар Қорақалпоғистон бўйлаб қилган сўнгги сафарларидан «Аланқай ботир» ва «Маликше» халқ эртакларини, «Торахон» достонини ҳам олиб келдилар.

Ўзбек ва қозоқ филологияси факультети қозоқ тили ва адабиёти бўлимининг студентлари мана йигирма йилдирки фольклор экспедицияларига чиқадилар, пахтакорлар ва чўпонлар билан, район марказлари ва узоқ овулларнинг оқсоқоллари билан учрашадилар. Қуйи Амударё соҳилида яшаган қозоқларнинг айтишувлари, термаларини ва халқ оғзаки ижодиёти бой хазинасининг бошқа фольклор жанрларини илк бор йиғиш ва уларни адабий қайта ишлаш экспедициянинг мақсадидир.

—Орол бўйида қўнғиротлик Новрўзбек Раҳмонқулов, хўжайлилик Умурзоқ Калбоев ва Хайрулла Имонгалиев каби оқинларнинг номи яхши маълум, — дейди экспедиция раҳбари доцент К. К. Сатторов. — Оқинлар бугунги кунда қўшиқ тўқиш анъаналарини сақлаш ва уларни авлоддан-авлодга етказишда ўзига хос боғловчи бўғин сифатида хизмат қилмоқдалар. Бироқ сўнгги вақтларда ана шу бўғин путурдан кетди, кўпгина классик асарларни бир умрга йўқотдик. Қунт билан системали равишда ишлагандагина халқ оғзаки ижодининг энг яхши намуналарини сақлаб қолиб, ёзиб олиш мумкин. Бинобарин, бўлажак филологлар ўз билимларини амалда такомиллаштиришнинг ажойиб имкониятига эгадирлар. Бу эса уларнинг келажакдаги касбларида қўл келади, ўзига хос диалектлар, жонли тил билан танишувларига имкон беради. Халқ оқинлари авайлаб асраган, вақт ўтиши билан сарғайиб қолган қўлёзмалар эса фақат филологларни эмас, балки тарихчилар, этнографларни ҳам қизиқтиради, деб ўйлайман.

Халқ оғзаки ижодиётининг энг яхши намуналари ҳозирги кунда адабий тўпламлар саҳифаларида кенг китобхонлар доираси учун қайта тикланмоқда. Экспедиция қатнашчиларининг маълум қилишича, улар Олмаотадаги «Жазуши» нашриёти билан қозоқ қаҳрамонлик фольклорининг бу ерда нашр этиш планлаштирилаётган тўрт томлигига энг яхши топилмалар киритилиши тўғрисида шартнома тузишган.

В. ЛУЦЕНКО,
ЎзТАГ мухбири.

Сиз суратда кўриб турган болакайлар эрта-индин яна мактаб қучоғига қайтишади. Улар ҳозир мириқиб дам олишмоқда. Бассейнларда чўмилиб ўзлари ясаган кемачаларни ўртоқларига кўз-кўз қилишмоқда. Келажакда улардан ажойиб конструкторлар етишиб чиқса, ажаб эмас.
М. Назаров фотоси.

Иллат

(Ҳикоя)

I

Тўққиз чақиримли масофа. Йўл ёқасига чиқиб тўхтаган машинадан Сен тушасан. Тупроқли кўча. Шох-шаббадан иборат тўсиқ. Ғўзапоя ғарами. Дераза ўрнида ғишт териб, ярми оқланган уй. Дарвозадан киргач, йўнғичқа четида беда ковшаётган сигирни кўриб фиғонинг чиқади: «Мол келар вақтида, қаёққа кетишибди, булар?».

Ўчоқ бошидаги косовни олиб сигир томонга ирғитасан.
— Ҳўк, харом ўлгур.

Товушингни эшитиб, болаларинг бирин-кетин уйдан чиқишади. Бири чопқиллаб келиб очиқ қолган кран жўмрагини бурайди, иккинчиси сигирни боғлаш учун молхона томон югуради.

— Чарчамадингизми дадажон, дегин, — дея қўлида кичкинаси билан хотининг пешвоз чиқади.

— Беш минут йўқ бўлсам, ҳамма иш ўлда-жўлда-я. Болаларинг ақлли-да, уларга ишониб меҳмондорчиликда юрасан.

— Уйда нон қолмаган экан, қўшнинникига чиққандим.

Орадан ҳеч қанча вақт ўтмай дарвоза ғийқиллаб очилади.

— Ассалому алайкум...

— Э, биззи ўғил келдиларку.

—Соғлиғинг яхшими, ўқишлар... — Ўғлинг билан сўрашгач унга тикиласан... Вужудингни кутилмаган кечинмалар қамраб олади...

II

...Ўшанда нимадир бўлди-ю, касалини юзига солдинг. У бўлса эзилиб, хонасига кириб кетди. Боғда айланиб юриб, дераза қаршисига келиб қолганингни сезмай қолдинг... У йиғларди. Ўз-ўзидан ўксиб йиғларди. Тақдирдан, нафақат ўзи, балки ўзгаларнинг ҳам касалга —қутулиб бўлмас балога мубтало эканлигидан нолиб йиғларди. Ичкарига қарашга ботинолмадинг...

«...Эсимни танибманки, кечирган кунларимнинг турган-битгани азоб. Бундан кўра урганлари яхшийиди. Чидардим, аммо... жонимдан ўтяпти ўзим билаяпман. Итни ҳам боғлаб, икки-уч марта уриб кўрчи, занжирини узиб қочади. Мен... Ҳар куни юзимга солаверишса... «Сени деб қанча пулим кетди... Қаерданам туғилган экансан-а...».

Бошинг ғовлади. Секин-аста деразадан узоқлашасан.

III

Ўғлинг икки кун ўзини билмай, роса қўрқитганди, ўшанда. Кунлар ўтиши билан ҳаммаси изга тушиб кетгандек, ўғлинг гапингга тушуниб куладиган, ишдан ҳориб-чарчаб келган вақтларингда:

—Да-да-а, — дея тетапоя қадамлар билан, қаршингга чиқадиган бўлди.

Орадан икки йилу етти ой ўтиб, қайталади. Сўнг беш, етти ёшида. Обормаган, кўрсатмаган врачинг қолмади.

Кимдир ўғлингни, «тутқаноқ» касалига чалингани, ўн беш йилдан ортиқ умр кўрмаслигини шипшиган бўлса, иккинчи бири «жин» чалиб кетганини... айтганида қанчалар ваҳима босгани ёлғиз ўзингга аён.

Касаллик — кейинчалик, ўғлинг мактабга чиқиб, иккинчи, олтинчи, тўққизинчи синфда ўқиётган кезларда ҳам ўзини кўрсатди. У йиқилиб, ҳушидан кетган жойда товуқдан қон чиқариб, юз, бўйинларига сурдинг, оғилда боғлоқли турган таначани кимгадир «етаклатиб» юбординг.

Кўнглингда ҳар хил ўй. Нима қилишни билмай қийналардинг...

IV

Эсингда, ўша куни кеч қайтдинг. Ойдин тун эди. Кимдир чойнакни ҳовузга солиб, кран жўмрагини очиб қўйибди. Ҳамма уйқуда. Сенга ҳам жой солиб қўйишганди. Иккиланиб қолдинг: хотинингни уйғотишни ҳам, уйғотмасликни ҳам билмадинг. Қорнинг оч, машина бузилиб, пиёда келгансан. Бир қарорга келдинг шекилли, тик турганча яхна чойдан симириб, жойингга чўзилдинг.

Осмон тип-тиниқ, юлдузлар чарақлар, сувнинг жилдирашию эсаётган шабада хуш ёқарди.

«Эртага унинг туғилган куни. Яхши совға олиш керак. Ўн беш...» хаёлинг бўлинади. Шундоққина ёнингда у хириллаб, бутун гавдаси билан тўлғанарди. Оғзидан чиқаётган кўпикдан ёстиқ юзида оппоқ доғ пайдо бўлди. Ярим очиқ кўзларига қон қуюлган, маъносиз бир нуқтага тикилиб ётарди. Чўчиб кетган хотинингнинг ўрнидан туриб ўтираркан, бир сенга, бир унга термилади. Сўнг, оғзини артиб,ёстиғини алмаштиради.

Ўғлинг тинчланади. Ҳеч нарса бўлмагандек, яна пишиллаб ухлайверади.

Очилиб қолган оғзингни ёпаркансан, «ўн беш» дейсан, беихтиёр. Хотининг ҳайрон.
«Ҳа, эртага ўн бешга тўлади».
—дейди худди кўнглингдагини сезгандек, бурнини, кўз ёшларини этаги билан артиб, товуш чиқармай унсиз йиғларкан.

Сен чўчидинг. Чунки унга айтмаганингни аниқ эслайсан. Бироз жимликдан сўнг у яна тилга киради.

—Ўн беш йилдан бери ўғлим бечора қийналади. Туғилган пайтида, қайсидир ҳамшира йиқитган буни...

Сендан садо чиқмайди.
— Ўғлим дардига тезроқ шифо топса, дейиш ўрнига, юзига соласиз

—Тил суяксиз бўлса, нима қилай, жаҳл устида оғзимдан чиқиб кетади. Охирги пайтларда... ўғлингнинг ҳам тили бурро бўлиб қолди-да, ўзи.

—Биласизку, олдинлари учақа эмасди. Ҳар хил дориларни ичавергач... Тўзим берсин... тўзим.

Ўша тун эр-хотин ухламадинглар.

V

Хотининг ҳақ бўлиб чиқди. Ўғлинг саккиз ой хизмат қилиб, касаллик варақаси билан қайтгач, таниш докторга мурожаат этдинг. Уни чақалоқлигида йиқитишгани, миясининг шикастланиб, нотўғри битаётгани оқибати эди бу...

Хаёлларинг тўзғийди. Бошингда қаттиқ оғриқ туради. Ўғлингга тикиларкансан, жилмайишга ҳаракат қиласан. «Ҳа, соғайиб кетди. Қани энди кечирганини билсам, ўз оғзидан эшитсам». Унинг кўзларига илтижола термуласан...

Баҳром ҚОСИМОВ.

Редактор ўринбосари С. Б. ЁҚУБОВ.

Минг бир касб

Назокатли ҳунар

Бир қария айтган эди: «Агар дунёда сартарош бўлмаганида, одамлар маймунга ўхшаб юраверар эди». Бу гап ҳақ. Шахсан мен ўзим сартарошликни санъат дегим келади. Сартарошни ҳайкалтарошга ўхшатаман. Шундай сартарошлар борки, унинг ҳузурига кириб чиққан киши тамоман бошқа одамга айланиб қолганга ўхшайди. Бу уста сартарошнинг ўз касбига санъат деб қарашидан. Шунинг учун ҳам шу тоифа сартарошларнинг дўконидан мижоз аримайди. Таърифи тез тарқалади. Мана шундай сартарошлардан бири шаҳримиз чеккасига жойлашган Геофизика посёлкасидаги аҳолига маиший хизмат кўрсатиш уйи ходимаси Малоҳатхон Назарова ҳақида жиндаккина сўз юритмоқчиман. 1971 йилдан КПСС аъзоси бўлган бу уста хоним аёлларнинг сартароши. Унинг ҳузурига кириб чиққан аёлни уйида эри ҳам танимай қолса ажаб эмас. Чунки Малоҳатхон ҳар бир мижозининг сочига эринмасдан узоқ вақт пардоз беради.

— Мен ўз касбимни жондилимдан яхши кўраман, — дейди у. — Бундан бошқа касбни тасаввур қилолмайман.

Малоҳатхон кўп йиллардан бери мана шундай сидқидилдан ишлаб, хотин-қизлардан раҳмат эшитиб келяпти. Бу раҳматномалардан бир қанчаси сартарошхонадаги «Таклиф ва мулоҳазалар» дафтарига ҳам битилган.

— Сартарошнинг вазифаси фақат планни ўрнига қўйиб ёки ортиғи билан бажариш эмас,— дейди тажрибали уста. — Бу ерга келувчиларнинг кўнглини топа билиш, ширин муомалада бўлиш муҳим нарса. Ахир одам одамга инсонча хизмат, муомала қилиши керак. Токи бу ердан ҳамма хушкайфиятда чиқиб кетсин, мени эслаб юрсин, ҳузуримга соғиниб келсин. Мен шуни истайман.

Яхши хулқ-одоб, яхши муомала ҳам ўз-ўзидан пайдо бўлиб қолмас балки. Малоҳатхон ва унинг касбдошлари тинмай ўқиб-ўрганиб, айниқса вақтли матбуотдаги этикага оид материалларни мутолаа ва муҳокама қилиб турадилар. Бунинг аҳамияти катта, албатта.

Малоҳатхоннинг ҳузурига келувчи хотин-қизлар ундан сочни қандай парвариш қилиш, қандай асраш кераклиги хусусида маслаҳатлар сўрайдилар, саволларига қониқарли жавоб оладилар.

Мана, оқшомхон дўстлар, мен атайлаб бир «кичкина» касб эгаси ҳақида кичкина гап юритдим. Бундай одамлар ҳақида тез-тез ёзиб, уларнинг руҳини кўтариб турсак қандай яхши!

Шундоқ қилайлик, азиз дўстлар. Ҳар бир совет гражданига қўлимиздан келганича яхшилик қилайлик. Токи уларнинг меҳнати сояда қолиб кетмасин. Ва ниҳоят, ушбу сўзларимга камтарин касб эгалари бўлмиш барча сартарошлар шаънига битилган бир ҳазиломуз шеъримни ҳам илова этишни муносиб кўрдим:

Шаҳрим ичра донг таратган
Сартарошдирман ўзим.
Сочи ўсган элда ҳар кун
Хомталошдирман ўзим.
Бўлма эрка, тургин эрта,
Ишхонамга кел жадал,
Вақт ғанимат, ғайратим зўр,
Чунки ёшдирман ўзим.
Сочи ўсган, елкасини
Қоплаганлар — душманим,
Бу сифатга бесифат деб,
Бағри тошдирман ўзим.
Соч-соқолдан енгил этдим
Ҳар йигиту-чолни ҳам.
Чунки ҳар бир чол, йигитга
Бўй қулочдирман ўзим.
Кун ҳам ўтди, ўчди совун
Кўпигидай ташвишим,
Уз соқолим олгали ҳам
Сартарошдирман ўзим.

Азиз АБДУРАЗЗОҚ,
СССР Ёзувчилар союзининг аъзоси.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

«Ирида» атири ёшларга мўлжалланган

АГАР СИЗНИНГ ЎЗИНГИЗ ЁҚТИРГАН АТИРИНГИЗ БЎЛМАСА, ТОШКЕНТЛИК ПАРФЮМЕРЛАР ЯРАТГАН ЯНГИЛИК — «ИРИДА» АТИРИГА ЭЪТИБОР БЕРИШИНГИЗНИ МАСЛАҲАТ ҚИЛАРДИК. **Мутахассислар уни ёшларга мўлжаллаб ишлаб чиқаришаяпти.**

«ИРИДА» — мода талабларига жавоб берувчи, баҳор гулларининг нафис ҳидига эга бўлган атирдир. Унинг «экстра» группасига мансуб турғун ҳиди узоқ вақт сақланади. «Ирида» чиройли қутида, ўзига хос оригинал идишда ишлаб чиқарилмоқда.

Баҳоси — 12 сўм.

ЯНГИ АТИРНИ МАГАЗИНЛАРНИНГ УПА-ЭЛИК БЎЛИМЛАРИДАН ХАРИД ҚИЛИШИНГИЗ МУМКИН.

ТОШКЕНТ УПА-ЭЛИК ФАБРИКАСИ.

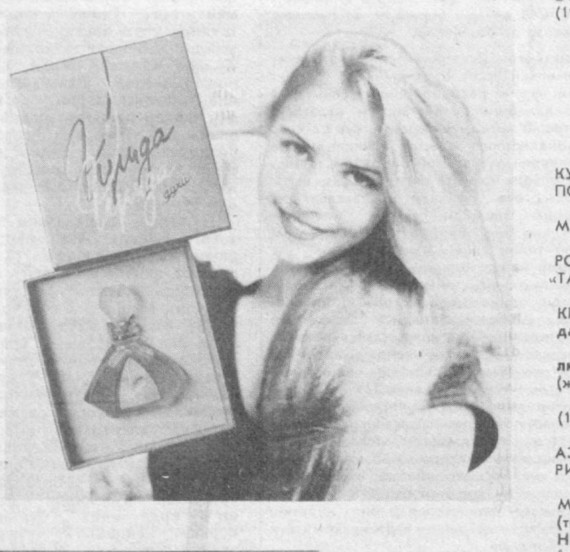

Эрта баҳор ва ёз учун

Ёрқин бўёқли йўл-йўл беқасамдан қатланиб турувчи, плисселли либослар жуда чиройли чиқади. Нафис штапель эса бежирим бурмалар ҳосил қилади.

Ушбу газламалардан тўкис блузон, модали юбка, одми батник, енгил пиджак ҳам тикса бўлади. Ҳозирги мода уларнинг янада кенг имкониятларини очиб беради.

Тафаккурингизга озгина эрк берсангиз бас — кийим-кечакларингизга яна бир ўзига хос либос қўшилади.

АНА ШУ ГАЗЛАМАЛАРНИ «ТАШТЕКСТИЛЬШВЕЙТОРГ» МАГАЗИНЛАРИДАН ХАРИД ҚИЛИШИНГИЗ МУМКИН.

Бир метр беқасамнинг нархи 1 сўм 80 тийин, бир метр штапель газламасининг нархи 1 сўм 80 тийин, бир метр штапель газламасининг нархи 1 сўм 56 тийиндан 1 сўм 76 тийингача.

«УЗТЕКСТИЛЬТОРГ»
Тошкент область базаси.

ЁЗ ҲАЛИ ТУГАМАДИ, АММО..

Куз мавсумига ҳамма нарса тайёрми, совуқ кунлар учун мўлжалланган кийим-кечаклар бутми? — текшириб кўришнинг ҳозир айни пайти.

Бош универсал магазиндан совуқ ва ёғин-сочинли кунлар учун қуйидаги кийим-кечакларни харид қилишингиз мумкин.

ХОТИН-ҚИЗЛАРГА — плашчларни (размери 44—56, баҳоси 92 сўмдан 112 сўмгача), **лаке газламасидан ва тўқима газламадан тикилган пальтоларни** (размери 44—52, баҳоси 89 сўмдан 105 сўмгача), **курткаларни** (размери 44—48, баҳоси 61 сўмдан 80 сўмгача);

ЭРКАКЛАРГА — капрон ва лаке газламаларидан тикилган курткаларни (размери 44—58, баҳоси 40 сўмдан 80 сўмгача); **тўқима газламадан тикилган курткаларни** (иссиқ, размери 46—56, баҳоси 100 сўмдан 150 сўмгача), **йўл-йўл тўқ газламадан ва оқиш газламадан тикилган костюмларни** (размери 44—54, баҳоси 99 сўмдан 130 сўмгача), **йўл-йўл кулранг газламадан тикилган костюмларни** (размери 54—58, баҳоси 106 сўм), **нимчали костюмларни** (размери 48—52, баҳоси 159 сўм).

БОШ УНИВЕРСАЛ МАГАЗИН.

«Союзторгреклама» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон агентлиги.

Театр

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 24/VIII да **«Отасининг қизи»** (19.00).

Кино

24 АВГУСТДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «СЕВГИ КУЧИ» (17, 20.00); «ЭРКАКЛАР ПОРТРЕТИ» (17, 19.30).
Москва — «МЕНИНГ ГЎЗАЛ МАЛИКАМ» (20.30).
ВЛКСМ 30 йиллиги — «ҚУРОЛСИЗ ИНСПЕКТОР» (18.00); «ТАБИАТ ҚАРҒИШИ» (16, 20.00).
Чайка — «БАХТ УЧУН УЧ КИШИ КИФОЯ» (тоқ соатларда).
Тошкент Советининг 50 йиллиги — «ЛЎЛИ ҚИЗ АЗА» (жуфт соатларда ва 21.30 да).
Восток — «ЛЎЛИ ҚИЗ АЗА» (16, 18, 20, 21.30).
Фестиваль — «ЛЎЛИ ҚИЗ АЗА» (22.00); «СИРЛИ ЭКСПЕРИМЕНТ» (22.00).
Дружба — «АЛВИДО, ЗАМОСКВОРЕЦК БЕЗОРИСИ...» (тоқ соатларда); «СИНБАДНИНГ ЕТТИНЧИ САЁҲАТИ» (жуфт соатларда).
Ватан — «ҚОРА КАЛХАТ» (17.00); «АЭРОПОРТДАГИ ВОҚЕА» (18.30, 21.00).

25 АВГУСТДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «СЕВГИ КУЧИ» (11, 14, 17, 20.00); «ЭРКАКЛАР ПОРТРЕТИ» (12, 14.30).
Москва — «ЯНГИ АМАЗОНКАЛАР» (11, 13, 15.00); «МЕНИНГ ГЎЗАЛ МАЛИКАМ» (20.30).
ВЛКСМ 30 йиллиги — «ҚУРОЛСИЗ ИНСПЕКТОР» (10, 14, 18.00); «ТАБИАТ ҚАРҒИШИ» (12, 16, 20.00).
Чайка — «БАХТ УЧУН УЧ КИШИ КИФОЯ» (тоқ соатларда).
Тошкент Советининг 50 йиллиги — «ЛЎЛИ ҚИЗ АЗА» (жуфт соатларда ва 21.30 да).
Восток — «ЛЎЛИ ҚИЗ АЗА» (16, 18, 20, 21.30).
Фестиваль — «ЛЎЛИ ҚИЗ АЗА» (22.00); «СИРЛИ ЭКСПЕРИМЕНТ» (22.00).
Дружба — «АЛВИДО, ЗАМОСКВОРЕЦК БЕЗОРИСИ...» (тоқ соатларда); «СИНБАДНИНГ ЕТТИНЧИ САЁҲАТИ» (жуфт соатларда).
Ватан — «ҚОРА КАЛХАТ» (11, 13, 15, 17.00); «АЭРОПОРТДАГИ ВОҚЕА» (18.30, 21.00).

ТЕЛЕФОНЛАР:
Санъат саройи — 44-39-51
Чайка — 77-06-20.
Тошсовет 50 йиллиги — 78-47-25.
Қозоғистон — 35-24-92.
Ватан — 74-30-38.
Восток — 91-14-61.
Дружба — 67-96-87.
Москва — 68-68-81.

ДИҚҚАТ!

Ўрозбоев кўчасида иссиқлик трассаси ётқизилиши муносабати билан
2/4 ва 2/3 «ҚОРАҚАМИШ» МАССИВЛАРИГА
25 АВГУСТДАН 4 СЕНТЯБРГАЧА
ИССИҚ СУВ БЕРИШ
ТЎХТАТИЛАДИ

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА

24 АВГУСТ СОАТ 19.30 ДА

СССР 51-чемпионати учун

«ПАХТАКОР» — (Тошкент)
«СПАРТАК»— (Оржоникидзе).

1-лига командалари ўртасида

ФУТБОЛ

Танаффус вақтида спортбуюм лотереяси ўйналади.
Серия номерлари 038001 дан 040000 гача.

КОЛЛЕКТИВ БЎЛИБ ТУШИШ УЧУН ЗАЯВКАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

ҲОЖАТБАРОР ХИМИЯ

КИМЁВИЙ МОДДАЛАР РЎЗҒОРДА ҲАМ, БОҒ ВА ПОЛИЗЛАРДА ҲАМ — ҲАММА ЕРДА АСҚОТАДИ.

Канализация қувурларининг кирларини эритиш ва тозалаш учун мўлжалланган «КРОТ» воситасини қўллаган уй бекаси албатта ундан қониқиш ҳосил қилади.

Ана шу воситани оқава системасига (унитазга, раковинага) қуйиб, бир неча минут ичида, ҳеч қандай чўткадан фойдаланмай, уларни кир ва ҳар хил қолдиқлардан тозалашингиз мумкин. Ушбу восита нохуш ҳидларни ҳам йўқотади. «КРОТ» воситасини Тошкент магазинларининг хўжалик бўлинмаларидан харид қилишингиз мумкин.

Баҳоси — 40 тийин.

Агар томорқангиз, дала ҳовлингиз бўлса, ўсимликларни хашарот ва зараркунандалардан муҳофаза қилишга мўлжалланган маълум миқдордаги минерал ўғитлар катта ёрдам беради.

«ТАШХОЗТОРГ» МАГАЗИНЛАРИДАН СИЗ ҚУЙИДАГИЛАРНИ ХАРИД ҚИЛИШИНГИЗ МУМКИН:

Минерал ўғитларни: «Рост—I», нитроаммофоз, аммоний сульфати, карбамид, рух-никелли гул микроўғитини, молебдан оксидли аммонитни, зараркунандаларга қарши самарали курашиш учун битоксибацилин ва хлорофосни.

Нархи 27 тийиндан 1 сўм 92 тийингача.

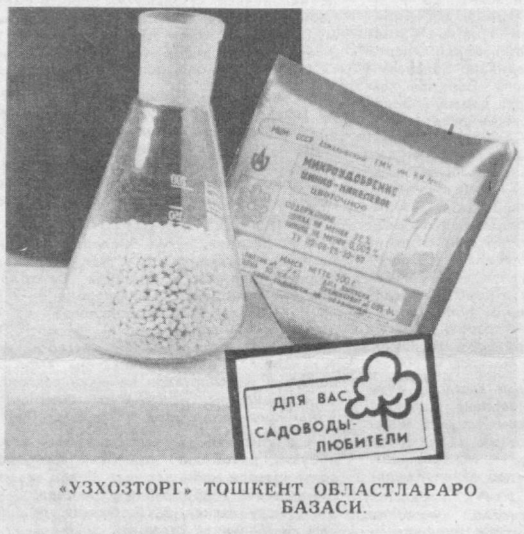

«УЗХОЗТОРГ» ТОШКЕНТ ОБЛАСТЛАРАРО БАЗАСИ.

СИЗ ЭЛЕКТР ҚУВВАТИНИ ҚАНДАЙ САРФЛАЯПСИЗ?

Тежалган атиги бир киловатт-соат электр қуввати билан 100 килограмм нон пишириш, 14 килограмм пишлоқ ишлаб чиқариш, икки жуфт пойабзал ёки 1 квадрат метр ип-газлама тайёрлаш мумкинлигини биласизми?

Электр қувватидан фойдаланишни атиги бир процент камайтирсангиз ҳам, бошқа соҳаларда ундан фойдаланиш имкониятини 10 баравар орттирган бўласиз.

УЙДА

Ҳеч ким кўрмаётган телевизорни, ошхона, коридор, ванна ва зинапоя майдончаларидаги беҳуда ёнаётган лампочкаларни албатта ўчириб қўйинг.

Агар ёрдамчи хоналардаги лампочкаларни кам қувватлиги билан алмаштирсангиз, электр чойнак ва бошқа электр асбобларини доимо тозалаб турсангиз электр камроқ сарф бўлади.

ХИЗМАТ ЖОЙИНГИЗДА

Беҳуда ишлаётган приборларга, қурилиш майдончаларидаги кундуз куни ёниб турган прожекторларга, магазинларнинг реклама ва ёритгичларига бепарво бўлманг, очиқ спирали электр печкаларидан фойдаланилмаяптими — эътибор беринг.

ЭЛЕКТР ЭНЕРГИЯСИНИ ТЕЖАНГ!
«Узгосэнергонадзор».

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН АГЕНТЛИГИ.

«ЎЗБЕКИСТОН» ХАЛҚАРО ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КООПЕРАТИВИ

меҳнат шартномаси бўйича ўрта ва олий малакали ошпаз-мутахассисларни Ғарбий Европа мамлакатларига бориб ишлаш учун

ИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Чет элга бориб ишлаш хоҳишини билдирган ҳамда 5000 сўм миқдорида взнос тўлашни кафолатлаган кишиларга қуйидаги адресга мурожаат қилишни тавсия қиламиз: 700115, Тошкент шаҳри, 115-алоқа бўлими, Чилонзор кўчаси, 87-уй. Телефон: 77-10-02.

В. Н. СИВЕЦ НОМИДАГИ АВИАСОЗЛАР МАДАНИЯТ ВА ТЕХНИКА САРОЙИ

АЗИЗ ОТА-ОНАЛАР!

ЎЗ БОЛАЛАРИНГИЗНИ ОДОБЛИ ВА САХИЙ, ҲАР ТОМОНЛАМА КАМОЛОТЛИ ВА МУЗИКАНИ СЕВИШ РУҲИДА ТАРБИЯЛАШДА СИЗЛАРГА БОЛАЛАР МУЗИКА - ХОР СТУДИЯСИ

ЁРДАМ БЕРАДИ

Бу ерда болалар музика тинглашни ўрганадилар, хор усулида қўшиқ айтиш, фортепиано, аккордеон, баян, гитара бўйича танлаган класси юзасидан чолғу асбобларида ижрочиликдан таълим оладилар.

Студияга ҳар куни соат 17 дан 20.00 гача ёзилиш мумкин.

Справкалар учун телефон: 96-34-70.

ШАХСИЙ АВТОТРАНСПОРТ ЭГАЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

ТОШКЕНТ ВАКЦИНА ВА ЗАРДОБ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ

Киров райпишчеторгига қарашли

7-МАГАЗИНДА

нақд пулга ва пул ўтказиш йўли билан

аккумуляторларга қуйиш учун

ДИСТЕРЛАНГАН СУВ СОТАДИ.

Адрес: Тошкент шаҳри, Киров райони, Тимирязев кўчаси, 37-уй.

КОРХОНАЛАР, ТАШКИЛОТЛАР ВА МУАССАСАЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ

ДИҚҚАТИГА!

«ШАРҚ» КООПЕРАТИВИ 3-тегирмон (иссиқлик) узелини

СОТАДИ

Шунингдек, буюртмачининг ремонт фонди ҳисобига 50-100 мм. диаметрдаги задвижкаларни ремонт қилиб беради.

Техник текстларни инглиз, немис, француз ва румин тилларидан рус тилига таржима қилиб беради.

Справкалар юзасидан қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Шота Руставели кўчаси, 39-уй. Телефон: 55-59-94.

Ленин район ошхоналар тресте коллективи уста ошпаз

Абдували Ғаниевич САМИЕВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбек ва рус тилларида мустақил равишда нашр этилади.

«Тошкент оқшоми»

(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

ТЕЛЕФОНЛАР: бўлимлар: партия турмуши ва пропаганда — 32-54-19; совет қурилиши ва халқ контроли — 32-54-34; саноат, транспорт ва алоқа — 33-08-74, 32-57-84; шаҳар хўжалиги, савдо ва маиший хизмат — 32-55-39, капитал қурилиши — 32-58-85; фан ва ўқув юртлари — 32-53-10; физкультура ва спорт, ҳарбий-ватанпарварлик тарбияси — 32-55-32; маданият — 32-53-83; ахборот — 33-28-95; хатлар ва оммавий ишлар —33-29-70; иллюстрация — 32-55-37; жамоатчилик редакцияси — 33-99-42, 32-53-66; «Ташкентская неделя» рекламалар иловаси — 32-56-84; эълонлар — 33-81-42.

Р—14091. Якшанбадан ташқари ҳар куни чиқади. Ички саҳифаларга 19.30 да қўл қўйилган. (График бўйича 17.00 да қўл қўйилиши лозим). А. 2165. Тиражи — 108.220 Индекс 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.